

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.
Negyedévre . 3 kor. — III.	Negyedévre . 4 kor. 50 III.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debreczen, Főter Hiedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Viharosülés a képviselőházban.

— A képviselőház ülése. —

Mozgalmasabb ülésnek ígérkezik a mai. Napirend előtti felszólalás készülődik a tegnapi inezidensről, mely az ülés végén történt. Az ülés végén került szavazásra az üléseknek három óráig való meghosszabbítására vonatkozó indítvány. és az elnök Dániel alelnök kimondta a határozatot, noha az ellenzék a Házat határozatképtelennek mondta. Ez erőszakosság ellen készül harcra a függetlenségi párt.

Halározatképeség.

Gróf Apponyi Albert féltizenegykor nyitja meg az ülést. Felolvassák a múlt ülés jegyzőkönyvét. Hitelesítés előtt Lengyel Zoltán kér szót.

Lengyel Zoltán: Nem helyes a jegyzőkönyv utolsó passzusa, mely azt mondja, hogy mára ülés hirdettetett. Ez nem lehet, mert ő nem hallotta az elnök ilyen kijelentését. Indítványozza, hogy a jegyzőkönyv e passzusa töröltessék és ma ne tartassék tanácskozás.

Apponyi elnök: Felakarja tenni a kérdést, elfogadja-e a Ház ezt az indítványt.

Hentaller Lajos: Kéri annak előzetes megállapítását, hogy helyes-e a jegyzőkönyv kifogásolt része, igen vagy nem.

Az elnök: Erre a Ház illetékes. Ha a Ház elfogadja a jegyzőkönyvet, az indítvány elesik. Kérde a Házat, hogy elfogadja-e a jegyzőkönyvet hitelesnek, vagy nem?

Felkiáltások balról: Nem vagyunk határozatképesek.

Hangok jobbfelől: Elég, ha negyvenen vagyunk.

Az elnök: Mivel kétely merült fel a határozatképeség iránt, elrendelem a jelenlevők összeolvasását. (Megtörténik.) Jelentem, hogy csak nyolcvannégy képviselő van itt, megtámadott jegyzőkönyv hitelesítésére pedig legalább száz képviselő jelenléte kívántatik. Az ülést ezért negyed órára felfüggesztem. (Eljenzés a szélsőbalon.)

A házszabályok megsértése.

Tizenegy óra is elmúlt, mikor az elnök újra megnyitja az ülést.

Apponyi elnök: Kérde, kik fogadják el a jegyzőkönyvnek Lengyel Zoltán részéről kifogásolt pontját

A jobboldal feláll.

Az elnök: A többség változatlanul fogadta el a jegyzőkönyvet.

Bejeleni ezután az elnök, hogy Györffy Gyula képviselő, miután rá, az összeférhetlenséget kimondták, képviselői megbízatásáról lemondott. Bejeleni még, hogy pénteken Bauer Antal képviselő összeférhetlenségi ügyében sorsolják ki az ítélő-bizottságot.

Kubik Béla kér elsőnek napirend előtt szót. A házszabályokhoz akar szólni. Tegnap az ülés végén, a mikor a miniszterelnök indítványa felett kellett szavazni, jelentkeztem szólásra, de hiába. Az elnök Dániel Gábor alelnök nem engedett szóhoz jutni s így megakadályoztak abban, hogy a Ház határozatképeségének megállapítását kérjem. Pedig kiabáltam, a mennyre tölem tellett. (Nagy derűtség.) De ettől eltekintve, elvtársaim ugyanekkor, a midőn az elnök tegnap a kérdést feltette, közbekiáltottak, hogy határozatképtelen s az elnök erre sem hederített. Felolvassa a Ház naplójának idevonatkozó részét.

Buzáth Ferencz: Jobb lesz, ha az egészséget olvassa föl.

Kubik Béla: Ez törvénytelen eljárás, ez alássa az országgyűlés tekintélyét. Az ilyen jogtíró módon hozott határozatot meg kell semmisíteni. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Egy másik házszabályellenességgel is akar foglalkozni s ez Fejérváry miniszter örökös közbeszólása. A miniszter ugyszólván kéjeleg a maga közbeszólásaival, melyek a karszárnyastilus legékesebb virágai, tehát sértik a parlament színvonalát. Statisztikát készített arról, hogy az egyes ellenzéki szónokoknak hányszor szólott közbe a miniszter. — Ha az ellenzék hazafias hevületében közbeszól egy kormányparti képviselő beszédébe, akkor rögtön rendreutasítják, míg a miniszterrel nem bannak így el. Ezzel a paritást sértik. Indítványt most nem tesz, hanem kéri, hogy a jövőben a miniszterrel szemben a kölesönosság elvén járjon el az elnök. (Zajos helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Felszólalásában szintén rámutat arra, hogy a tegnapi elnök Dániel Gábor alelnök megsértette a házszabályokat. Őt sem engedte szólásra, holott ő a házszabályokhoz kér szót s minden képviselőnek joga van hármikor a házszabályokhoz szólni.

Beöthy Ákos: Szintén a házszabályokhoz szól. Az elnök tegnapi eljárása véges-végig önkényes volt. Mert az ellenzék határozott kérésére az elnök sem a határozatképeséget nem állapította meg, sőt ellenpróbát sem rendelt el. Szerinte tehát a tegnapi utározat érvénytelen, azt ma végrehajtani nem lehet, az indítványt tehát holnapra újra ki kell tüzni. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Rakovszky István: Csatlakozik Beöthy véleményéhez. Ő is sérelmesnek

Szerelmem első látásra.

Csekély variációkban gyakorta találkozunk a hatvanas évekbeli poétáinknál és novellistáinknál a „meglátni és megszeretni egy pillanatnak műve volt”-féle szólammal. Ilyen első látásra fölgyló szerelmem előfordul néha az életben s egy angol folyóirat most híres emberek szerelmi életéből vett adalékokkal tárgyalja ezt a vonzó témát.

— Oh, Edward, oda nézz! — kiáltott fel mrs. Bulwer egy londoni irodalmi társaság ülésén. — Sohasem láttam még ilyen édes arcot! Vajjon ki lehet?

Edward az anyja által jelzett irányba nézett s a leggyönyörűbb leányarcot látta maga előtt, amely valaha férfi szívet megremegettette. Ez a tekintet eldöntötte a sorsát. Wheeler Rozina felesége lett a fiatalembernek, aki később mint lord Lytton Bulwer oly nagy hírnévre tett szert.

Kevésbé romantikus volt a híres tragikus színésznek, Kean-nek találkozása a későbbi feleségével. Charles Kean és

miss Chambers, egy csinos, fiatal színésznő a színpadon látták egymást először.

— Ki az a kopott kis alak ott, a kinek úgy villognak a szemei? — kérde miss Chambers a „színpad királyának” hallótávólában.

— És ki az a furesa kis nőcske? — szólt vissza hangosan Kean.

E különös bevezetésnek ellenére úgy látszik, az első látás volt döntő itt és Kean szerelmi színjátéka, oly rohamosan fejlődött, hogy a kis dráma néhány hónap múlva az oltárnál nyert befejezést.

Scott első szerelméhez egy záporos szolgáltatót alkalmat. Egy bájos leányka kilépett a templomból, az eső szakadt s a leánynál nem volt ernyő. Scott fölajánlotta a magáét és nem sok időbe telt, az esernyő felajánlását nemsokára követte kezének felajánlása, amely épp oly szeretetreméltó elfogadásra talált, mint az esernyő.

Weber-t Frankfurtban érte utól a végzete. „Sylvana” című operájának a

bemutatóján. Az előadás végén a tetszés oly elemi erővel tört ki, hogy a lelkesedéstől lángoló közönség még akkor is viharos, tomboló lármával hívta a szerzőt, azonban ideges izgatottsága miatt nem akart megjelenni a kárpit előtt. Brand Karolina azonban, akinek éneke nagy mértékben hozzájárult az előadás sikeréhez, megragadta a komponista kezét és erőszakkal a lámpák elé hurezolta. Sokkal kisebb ellentállást tanusított Weber később, amikor ugyanezt a kezet fogva az oltár elé lépett.

Cobbet a mosóteknő mellett pillantotta meg először azt a leányt, a ki hivatta volt később hűséges feleségévé lenni.

— Ez a nekem való leány! — kiáltott föl Cobbet, aki akkoriban katona volt és valóban őt esztendővel később a mosóteknős leány már mrs. Cobbetnek irhatta magát.

Balsac egy svájci fogadó ablakából tekintett ki s álmélkodásából egyszerre egy édescsengésű leányhang riasztotta

tartja az elnök tegnapi eljárását. Mindig tisztelettel meghajol az elnökség intézkedése előtt, de ez esetben erőszakosság történt, amelylyel a kisebbség jogait megrovíditették. Ezért bizalmatlanságot érez az elnök iránt. Beöthy indítványát teszi a magáévá, hogy a miniszterelnök indítványa fölött holnap döntsenek.

Benedek János: Csatlakozik színtén Beöthy fejtegetéséhez és annak konstatacióját kéri, hogy miképpen csuszatták be a gyorsírói feljegyzésekbe az elnöknek az ülés végén kimondott, de nem hallott határozatait.

Dániel Gábor alelnök kér most szót: Határozatlan tiltakozik az ellen, hogy erőszakosságot követett el. Konstataálni kívánja azt, hogy úgy a napirend megállapítása, mint a szavazás eredménye enuncziáltatott, csak akkor kért szót Kubik Béla a házszabályokhoz. Különben is látta, hogy határozatképes volt a Ház.

Rukovszky István: Az elnöknek kötelessége öröködni a Ház határozatképessége fölött.

Dániel Gábor: Helyes. De az a rendes gyakorlat, hogy az elnök áttekintve a Házat, így konstataálja magának a határozatképességet. Különben is nem volt köteles reagálni azokra a felkiáltásokra, hogy a Ház nem határozatképes.

Felkiáltások a baloldalon: Ohó! Tehát beismeri, hogy hallotta!

Dániel Gábor: ...miután már akkor a Ház határozata kimondatott. Még egyszer megállapítja, hogy nem erőszakoskodott s ha a nagy zajban nem hallotta, hogy valaki szót kért, arról nem tehet. A múltban sem tette s a jövőben sem fogja tenni, hogy erőszakoskodjék. *(Helyesles a jobboldalon.)*

Kubik Béla: Visszautasítja Dániel Gábor azt a felfogását, hogy nem volt kötelessége a határozat képtelenség kimondását kéro közbeiktatásra reagálni. Mert igenis kötelessége lett volna reagálni rá.

Sorba beszélnek még **Dániel Gábor**, **Lengyel Zoltá** és **Gajary Géza**

Apponyi elnök s felszólal s kijelenti, hogy az elnöki rendelkezés nem lehet vitatkozás tárgya, mert ez tisztán a bizalom kérdése.

A mindinkább elhuzódó vitában **Szell Kálmán** is felszólal. Nem fogadja el Beöthy felfogását. Az elnöki enuncziá-

föl. A leány arra kérte, hogy elvihesse az ablakpárkányon levő könyvét, amelyen Balsac könyvekólt. A hölgy Hanski hercegnő volt, a ki később szerelmével tün-tette ki a költőt.

A mikor Tait érsek bemutatkozott a jövődöbéli feleségének, az éppen egy papuesot himzett, a melyet a mézesheti alatt készült viselni; miss Read úgy látta először Franklin Benjamins, a mint az a két hónaalatt egy-egy zsemlyével jött ki a péktől és nagy buzgón evett egy harmadik zsemlyét.

Miss Glynne-t a jövődöbéli urára egy közös barátjuk ebédjén tették figyelmessé.

Jól nézze meg ezt a fiatalembert, — sugta oda neki a szomszédja — mert ez valamikor Anglia miniszterelnöke lesz.

Miss Glynne nemsokára neje lett az illető férfinak, a kit Gladstone-nak neveztek s mint tudvalevő, az asztalnál ülő szomszéd nem tévedett.

ezio és a mi a Ház naplójában van. Ez a mérvadó! *(Nagy lörma a baloldalon.)* Ellenpróbát tegnap a naplószerint nem kért senki, tehát a tegnapi határozat jogerős.

Zajos kiáltások balról: De nem volt határozatképes a Ház! *(Nagy zaj.)*

Szell Kálmán: Ennek a megállapítását nem kérték érthetően, mert különben az elnök figyelmeztette volna.

A vita végén az elnök az elenzék kérés-re zárt ülést rendel el.

A zárt ülés.

Apponyi Albert megnyitja a zárt ülést.

Pozsgay Miklós felhossa a szünet alatt történt incidens, a mikor **Andrássy T. gróf** megtámadta **Beöthy Akost**, a midőn hozzájárult a parlament nivójának leszállításához s ezt visszautasítja.

Benedek János elmondja a tegnapi ülés végén történeteket. Az elnöki kijelentés, amely a napirendet megállapította, úgy látszik, teljesen elveszett a zajban. Képviselőtársai neki azt mondták, hogy a napirend megállapítása meg nem történt. Az elnök ur kijelentette, hogy ez megtörtént és szóló nem kételkedik szavában. Maga az elnök ur is azt mondta, hogy a napló szerint, kérdés azonban, hogy a tények szerint is megtörtént-e a napirend megállapítása. Amikor az üléseket meghosszabbítják, akkor természetes, hogy a kisebbség rigorose jár el. Kéri **Danielt**, hogy nyilatkozzék és osztassa el a kételyt. A másik dolog az, amikor az ellenzék részéről felhangzott, hogy a Ház nem határozat képes. Ez nemesak a napló szerint, de a tények szerint is megtörtént. Felolvassa a napló idevonatkozó részét. A Ház minden tagjának joga van már a kérdés feltételéhez szólni. Az elnöknek tehát a kérdés feltevésekor körül kell tekinteni, esendet csinálni. Ennek még csak nyoma sincs a naplóban.

Az alelnök ur ugyis azt mondta, hogy nem hallotta a kiáltásokat, de azt is mondta, hogy nem is tartozott volna figyelembe venni. Ez ellen tiltakozik. Ellenpróbát is kellett volna elrendelni. Az ellenzék el lett ütve attóla jogától, hogy a határozatképességet megállapította, ami olyan sérelem, amit feltétlenül reperálni kell. Eppen a házszabályok szigorú kezelése szempontjából nem lehet belenyugodni és napirendre térni felette. *(Ugy van!)*

Beöthy Ákos: T. Ház! *(Zaj.)* Helyesli, hogy zárt ülés kéretett, talán itt könnyebben kapacitálják egymást. A nyílt ülésben az elnök ur azt mondta, hogy szóló indítványával szemben valami forog fenn. Szóló szolgálhat erre preczedenssel.

Várady Károly: Gyorsírók vannak itt.

Apponyi: Csak képviselőtársaink.

Beöthy: Ez 1886-ban történt, a közigazgatási törvény 53. §. tárgyalásánál gróf **Bánffy Géza** alelnök bezárta a vitát azon ürügy alatt, hogy szólásra nincs jelentkező. Szóló beszélni kezdett, de a szélsőbalról felhangzott, hogy a Ház már határozott. Erre maga **Tisza Kálmán** kelt föl és mondván, hogy panasza hangzott föl az iránt, hogy a vita bezárása nem korrektül történt. Kérte a Házat, tekintse úgy, mintha nem határozott volna.

Szell Kálmán miniszterelnök: A Beöthy precedense más természetű. Akkor csak elnöki enuncziációról volt szó. *(Most is.)* De most, mikor a Ház meghoz egy határozatot előtte való nap *(Zaj.)* zárt ülésben sem akarnak meghallgatni, se nyílt ülésben. *(Halljuk.)* A mikor a

Ház elnöke azt mondta, hogy nem hallotta és a mikor senki sem szólalt fel, *(Nagy ellentmondás.)* akkor nem lehet rossz néven venni a zajban az elnöktől, hogy bona fide kimondja a határozatot, mikor az senkit sem sért. Kéri a képviselőket, miután senki sem akarta a házszabályt sérteni, tessék belenyugodni és napirendre térni. *(Helyeslés.)*

Egyház és iskola.

A jogakadémiáról. A joghallgatók Tudományos Egyesületének eddigi elnöke ifj. **Rác Lajos** eltávozott a főiskolából. A joghallgatók e hó folyamán töltik be az elnöki tisztséget, melyre **Csáthy Dezső** és **Kassay István III.** joghallgatók a jelöltek.

Protestáns estély. A kollegiumi Hittanszaki Önképző Társulat márczius hó elsején rendezi ötödik s ez évben utolsó protestáns estélyét. A multaknak fényes sikere egyfelől, másfelől a szereplők szellemi egyénisége az eddigieknél is nagyobb, hatalmasabb sikert biztosítanak már előre az estélynek. **Sáfrány Lajos** tanítónőképző tanár fog első sorban felolvasást tartani, melyre menő tudományosságával bonczolgtatván a modern kor hit- és erkölestani ferde kinövéseit, szemben azzal a tiszta evangéliumi tanítással, a mely a Krisztus tanítása szerint megvilágított anyaszentegyházban megnyilatkozik. Ezután **Teleky Ilonka** kisasszony emeli az estély szellemi színvonalát, a mai kor egyik legkiválóbb vallásos írójáról tartandó irodalmi tanulmányával. **Schmidt Mariska** és **Török Erzsike** kisasszonyok pedig nagyobb szabású énekszámokkal fogják változtatossá és vonzóvá tenni a műsort. Ezen kimagaslóbb pontok mellett az Önképző Társulat kiküldöttje fog szavalni s az elnök záróbeszéddel zárja be a protestáns estélyek ez évi sorozatát, miközben a főiskolai kántus és a Dóczy-intézet vegyes kara összhangzatos énekszámokkal szereznek nagy élvezetet a hallgató közönségnek. Tekintettel azonban a terem kicsiny voltára s a tulzsufoltságra, elhatározta az Önképző Társulat, hogy számozott ülőhelyekkel fogja rendezni az estélyt. — Mivel pedig ilyen ülőhelyek csak nagyon mérsékelt számban voltak kibocsáthatók, ezton kéri fel az elnökség még a meghívók szétbocsátása előtt a nagy közönséget, kik a mult ünnepélyekre is kaptak meghívókat s erre eljönnek óhajtanak, hogy mai naptól kezdve febr. 22-ig az Önképző Társulat elnökénél (**Harsányi Pál**, kollegium II. emelet 14.) akár személyes, akár levélben való megkeresés által helyeiket lefoglalni, illetőleg jegyeiket átvenni sziveskedjenek. Ülőhelyek ára 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A le nem foglalt jegyek február 22-től **Csáthy Ferencz** könyvkereskedő urnál a meghívók előmutatása mellett lesznek válthatók.

A főiskolák egységes leczkekönyve. Hirt adtunk már arról, hogy **Wlassics** miniszter a hazai egyetemek és főiskolák összes fakultásán egységes leczkekönyvet szándékozik behozni. A terv ezélszerűségét mindenki belátja, aki tudja, hogy mennyit kell késlekednie és átíratnia annak a főiskolai hallgatónak, aki másik akadémia kebelébe iktatja magát. A miniszter régebben fölkererte véleményadásra a debreczeni főiskola tanárait is, mely a kormány újabb sürgetésére a napokban küldi fel véleményét az egységes indexre vonatkozólag.

VIDÉK.

A szász udvar regénye.

— Saját tudósítónktól. —

Bern, febr. 11.

Lujza trónörökösné ügyében a mai napon fordulat állott be, írják az idevaló lapok.

A kétségbeesett főhercegnő a férjétől kapott ama elutasítás után, hogy gyermekeit láthassa, nagy fájdalommal a pápához fordult. A pápához küldött táviratát Zehme és Lachenal ügyvédek fogalmazták meg és a távirat így szól:

„Szentséges atyám, bocsánatáért és támogatásáért esdek. Anyai szívem megreped, hogy beteg gyermekemtől, a ki talán azóta meg is halt, távol kell lennem és talán halálában sem láthatom. Nyujtsa ki szentséges atyám segítő jobbát bűnbánó és szerencsétlen leányának!”

A táviratot még az nap, tehát pénteken este adták fel Rómába, Vatikánba ezimezve, a mikor az elutasító válasz érkezett meg.

A pápa másnap, szombaton délelőtt azonnal választ küldött a segítségért folyamodó szerencsétlen főhercegeasszonynak, a kinek sorsa iránt részvételt viseltetett mindjárt kezdetben.

A válasz megnyugtató volt és oly jótékony hatást gyakorolt Lujza főhercegnőre, hogy annak a La Materie-be való belépését siettette.

A választ Lachenal és Zehme titokban tartották az ujságírók előtt és talán a lapok egyáltalán nem tudtak volna meg semmit róla, ha a római táviratok be nem számolnak róla.

E táviratok szerint, a melyek a berni lapok rendes tudósítóitól jöttek, a pápa megígérte, hogy interveniál, sőt megkérleli a drezdai udvart, hogy engedje meg a szerencsétlen trónörökösnének gyermekei meglátogatását. — Ugyancsak ezek a táviratok arról is szólnak, hogy ez a kérlelés már meg is történt. A pápa a drezdai udvarnál levő megbízottját utasította erre. Az eredmény feltétlenül kedvező lesz.

Drezda, febr. 11.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy azon a tanácskozáson, a melyen a trónörökösné kérelmét tárgyalták, a trónörökös határozottan kérte, hogy nejjének engedjék meg gyermekei meglátogatását, de a család többi tagjai elleneztek és lebeszéltek őhajáról, azzal az indokolással, hogy az őhaja még korai.

Drezda, febr. 11.

Hírlik, hogy a február hó végére kitűzött válóper tárgyalást megint elfogadják halasztani.

Genf, febr. 11.

Wölffling Lipót tegnap és tegnapelőtt meglátogatta Lujza főhercegnőt a gyógyintézetben és egy óra hosszat tartózkodott nála. A gyógyintézet előtt hírlapírók várták, hogy meginterviewolják, de Wölffling nem szólt semmit.

Itten napok óta az a hír van elterjedve, hogy Wölffling Lipót és Adamovics Vilma széjjel váltak. Lehet, hogy ennek a híresztelésnek az az alapja, hogy Adamovics Vilma pénteken Montreuxból Lausanneba utazott, de azóta visszatért.

Drezda, febr. 11.

Az udvarhoz közel álló egyén jelenti: Lujza trónörökösné elhatározásában, hogy gyógyintézetbe lép, a szász udvarnak semmi köze sem volt. — Sőt ellenkezőleg a főhercegnőnek ez a lépése, valamint a Gironnal történt szakítása a szász udvarnál a legnagyobb meglepetést keltette. Az udvar először a jelentéseknek nem is akart hinni.

Az igaz, hogy a szakítást a feltételek között első helyen állította fel, de nem hitte volna, hogy ez olyan hamar meujen végbe. Seydewitz kultuszminiszter mondta ezt tegnap egy hírlapírónak. A kultuszminiszter egyben megzáfolta azt az ostoba híresztelést, hogy Gironnak 200,000 frankot kínáltak, ha szakít a trónörökösnével. A szász udvar — ugymond Seydewitz — sohasem tárgyalt és soha eszéágában sem volt tárgyalni Gironnal. A trónörökösné valószínűleg megtudta, hogy micsoda galád jellemű ember ez a Giron s azért hagyta faképnél. Hogy a trónörökösné Zehme és Lachenal dr. jelenlétében mondta ki a választ, az annak tulajdonítható, hogy félt Giron befolyásától.

Páris, febr. 11.

Itt az a hír van elterjedve, hogy egy amerikai milliomos nagyobb összeget — állítólag félmillió dollárt — küldött a trónörökösnének.

Lipscse, febr. 11.

Zehme dr. ideérkezése után azonnal felkereste Fleschig tanárt, a híres lipcsei elme- és idegyógyászt, a kivel a főhercegnő ügyében tárgyalt. Valószínű, hogy Fleschig meg fogja látogatni a főhercegnőt.

Tisza István gróf a szövetkezetekről. Tisza István gróf a biharmegyei gazdasági egyesület megbízásából újabban Derecskén tartott gazdasági szabad előadást. A gróf hétfőn délelőtt 11 órakor a derecskei városháza nagytermében tartotta előadását nagy közönség jelenlétében. Tisza István gróf a szövetkezetek, különösen a piezulásbankok alapításának szükségét és hasznát fejtegette, rendkívül érdekes statisztikai adatokkal támogatva fejtegetéseit.

Kutba esett gyermek. Mező-Csáthról írják, hogy Sáska János ottani tanyai lakosnak 13 éves Juliska nevű leánya játszás közben a nyitott kutba esett. Mire a szerencsétlen kis leányt kihúzták, már halott volt.

MULATSÁGOK.

A osztradiák temetkezési egyesülete rendkívül jól sikerült táncmulatságot rendezett, a mely tegnap este a Korona vendéglő nagytermében folyt le. Megtelt a terem teljesen. Szép leányok és asszonyok tömege gyűlt ott össze s az első négyest száznál is több pár tánczolta. A hangulat kitűnő volt s a ma-

gyaros mulatságon jól szórakozott mindenki, szóval a rendezőség eredményt ért el. Anyagi és erkölcsi sikert aratott szépen sikerült mulatságával.

A Dalegylet kurucz-estélye. A debreczeni dalegylet márczius negyedikén tartja meg történelmi hangverseny-sorozatának második részét, mely főképp a kuruczkor daltermékeit öleli fel. A kurucz-estély előkészítésére s a közgyűlés idejének megállapítása tárgyában a dalegylet ma, esütörtökön délután öt órakor az ügyvédi kamara helyiségében választmányi ülést tart.

Kereskedők tánczestélye. A szezon egyik fényesebb mulatságának ígérkezik az a tánczestély, melyet a kereskedő ifjak rendeznek márczius 7-én. A rendező bizottság Kaszanyitzky Andor Erber Ernő elnöklete alatt ma este 8¹/₂ órakor nagy előkészítő értekezletet tart a társulat helyiségében, hol a tánczestély rendezésének több módzatait beszélük meg. Az elnökség e helyen kéri a rendezőket a megjelenésre.

Azev. filléregylet thea-estélyére, mely e hó 22-én tartatik az „Arany Bika” dísztermében, a meghívók már szétküldtek. A rendezőség minden lehető elkövetett, hogy mindazoknak küldjön meghívót, kik arra igényt tarthatnak, de ha mégis megtörtént, hogy vagy tévedésből vagy feledékenységből valaki nem kapott, tisztelettel kérjük, hogy ebbeli óhaja teljesítése céljából szíveskedjék az elnökséghez fordulni. A rendezőség, de különösen az egyesület elnöksége és választmányja lázas tevékenységet fejt ki, hogy a thea-estélyt kellemessé, szórakoztatóvá és feledhetetlenné tegye. Az izletes vacsora mellé gondoskodva lesz, finom olesó borokról, vacsora után a kedves táncz következik, melyhez a vérpezsdítő zenét a Magyar testvérek zenekara fogja szolgáltatni. Szóval oly kellemes estélynek nézünk elébe, melynek jó hírétvéltől már előlegezhetünk.

Kefegyári személyzet tánczvizalma. A Stern József és testvére kefegyárának személyzete jótékony segélyalapja javára márczius 7-én, szombaton a Margit-fürdő villanynyal világított dísztermében Kiss Béla zenekara közreműködésével zártkörű tánczvizalmat rendez. Belépőjegy személyenként 1 kor. 20 fillér. Családjegy 3 személyre 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

A Falk-kefegyár munkásainak tánczvizalma. Falk Armin és Társa kefegyár munkás személyzete folyó évi február hó 28-án, szombaton saját segélyalapja javára a „Margit-fürdő” villanynyal világított dísztermében zónapostával egybekötött zártkörű tánczvizalmat rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre kaphatók a rendezőség minden tagjánál és este a pénztárnál.

A hajduszoboszlói iparos dalkör február 15-én a „Pavillon” összes termében, saját pénztára javára zártkörű hangversenyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 40 fillér, családjegy 4 korona. A hangverseny kezdete 7 órakor. Műsor: 1. „Cserebogár” Dopplertől. Előadja a Dalkör. 2. „Kakasüllőn” monológ Gabányitól. Előadja Káldy János ur. 3. „Benigna” dal a „Balatoni regé”-ből előadja a vegyes kar. 4. A „Légy” monológ, Előadja Lázár Antal ur. 5. „Szenvedő” északi tengerész dal. Előadja a Dalkör. 6. „Magyar dalok.” Előadja a Dalkör. Táncz virradtig.

SZÍNHÁZ.

Denise. Menszáros Margitnak, a Denise személyesítőjének tegnap este jelentős sikere volt. Azért fejezzük ki a siker mérlegét a *jelentős* szóval, mert ez a siker a művészet közvetlenségének, egy színpadért rajongó lélek nemes munkájának eredménye volt. A szívből jött és a szívekhez szólott Menszáros Margit minden szava s ezekben elmondott drámai monológot az ő harmadik felvonásbeli nagy jelenetével régen hallottunk. Szerepének egyetlen része sem veszett el, annak legkisebb részét is a művészet aranytól csillogó zamanezával vonta be. Olyan intenzív nyitászini taps még aligha hangzott el a Makó éve alatt színpadunkon, a milyenben Menszárosnak volt része. A mit azonban róla mondunk, nem mondhatjuk a szereplők egy részére. Klenovits fáradtan, szintelenül játszott. Pataky Béla semmit sem tudott produkálni. Sebestyén kellemetlenül predikált. Havasi Szidi erősen túlzott. A jobbakközé Jeszenszky és Farkas Béla sorozhatók. Jeszenszkynek tökéletesen tisztába volt szerepével, jól is játszott. Farkas, ha a lév nem ragadja el olyan túlságosan, értékes alakítást mutat be. A díszletet így sem vonjuk meg tőle. A színpad azt jelezte, hogy Mártáht Csige Honka játsza. Helyette azonban Halmel Aranka jelent meg a színpadon. Valóban rosszul tette Makó Lajos, — hogy nem a szerint osztotta ki ezt a szerepet. Halmel Aranka becses színpadi egyénisége ilyen szerepekben — a mint azt már számtalanszor megírtuk — nem érvényesülhet. A rendezés és díszlet kifogástalan, sőt fényes volt.

(s. b.)

Gyermek színház. Kandel Ferencz földbirtokos házában kedves mulatság volt tegnapelőtt. Apró gyermekek örvendeztettek meg nagy és díszes meghívott közönséget egy kis színelőadással. Bevezetésül Kandel Mariska francia szavaltával aratott tapsokat, azután a Csipkerózsika című tündérmesét játszották el az apróságok. Hat kis felvonáson keresztül arattak tetszést Mandel Bandi a király, Mandel Mariska a királyné, Mandel Sándor a gróf, Kandel Mariska a grófné, Kandel Laci a juhászbojtár, Kandel Imre a herceg, Kandel Mariska Csipkerózsika, Mandel Terka a haragos, Böske a szelíd nő, Kiss Juliska pedig a vén boszorkány szerepében. Felvonások közt Mandel Bandi ügyes hegedűszólójával és Mandel Terka zongorakíséret mellett előadott énekével arattak sok tapsot. A kedves kis előadást táncvizsgálat zárta be.

UJDONSÁGOK.

A Csokonay-kör felolvasó ülése.

Debreczen, február 12.

A Csokonay-kör tegnap délután felolvasó ülést tartott a városháza nagy termében. A tegnap délutáni temetés, a mely csak nem összeesett a felolvasás órájával visszatartotta a Csokonai-kör szokott hallgatóságának jó részét, de így is szépen megtelt a nagy terem. Különösen helygyek voltak jelen nagyszámúval és a tanuló ifjuság. A közönség soraiban ott volt Puky Gyula főispán, Komlóssy Artúr, Oláh Károly, Király Gyula, K. Tóth Kálmán, Lestván Adorján, Jászi Viktor dr. s közéletünk számos kiemelkedő alakja.

Kardos Samu dr. ügyvéd, Wesselényi Miklós báró életének e szorgalmas kutatója lépett először a felolvasó asztalhoz. Érdekes, mélyen járó esszét olvasott fel a nagy magyar ifjuságáról. Látzott a felolvasáson, hogy dr. Kardos Samu nagy szeretettel, még nagyobb lelkesedéssel foglalkozott ezzel a tárggyal s a magas piedesztálra állított fényes alakot szeretetének meleg sugárözönével vette körül. Kardos Samu nagy szolgálatot végez Wesselényi életének komoly és mélyreható tanulmányozásával s munkája akkor lesz teljes, ha kutatásainak eredményét könyvalakban adja ki, megírva Wesselényi Miklós tökéletes élet- és jellemrajzát. Felolvasását zajos tetszés jutalmazta.

A második felolvasó Jánosi Zoltán a fényes tehetségű költő lelkész volt. Az *aranyasztal* címmel olvasott fel költői elbeszélést. A miletossi aranyasztal mítoszát dolgozta fel színes, poétikus sorokban s felolvasásával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. A szép költői elbeszélés nagyon megérdemli, hogy szélesebb körben is ismert legyen.

A felolvasások sorát Rudnyánszky Gyula hírlapíró zárta be, a ki a nőkről esevegett verses formában igen ötletesen.

Mayer Emil temetése.

— febr. 11.

Debreczen közéletének egyik első férfiát, a hirtelen elhunyt Mayer Emilt tegnap délután kísérték utolsó útjára. Az az imponáns részvét, mely a temetésen megnyilatkozott, legigazabban bizonyította az elhalt férfit nagy népszerűségét és tekintélyét.

A gyászháznál tegnap délelőtt valóságos bucsujárás volt. Előkelőségeink sorra kondoleáltak a gyászoló családnál. A testületek, közintézetek, melyekkel az elhunyt összeköttetésben állott, valamennyien képviseltették magukat, úgy a részvétlátogatásoknál, mint a temetésen. A koszorúkból egész virágos kertet lehetett volna összeállítani.

A temetési aktus a gyászház udvarán kezdődött. Fél négy órakor már zsúfolásig volt a telep hatalmas udvara díszes és előkelő közönséggel. A Péterfa-utezán pedig három órától kezdve vándorolt ki a tömeg. A bérkocsik s a kisvasut is óriási közönséget vitt a gyászházhoz. Itt a Debreczeni dalárda fél négykor elénekelt a „Zord halál” kezdetű gyászéneket. Azután K. Tóth Kálmán lelkész mondott szivigható bucsuztatót. Végül a dalárda énekelte el a „Végző bucsu” kezdetű gyászdal.

Ezután megindult a menet. Elöl az István-malom munkásainak önképző-egylete, fekete zászló alatt. Valamennyi munkás gyászfátyolt viselt a karján. Azután jött tizenkét testőr kíséretében a gyászkoesi s a koszorúkoesi. A koporsóra és koszorúkoesira ötven koszorút helyeztek: a család, a közintézetek és az elhunyt ismerősei. A halottas kocsit a gyászoló család tagjai, oldalt tengernyi közönség s azután a félszáznál többre menő kocsik hosszú sora kísérték ki a Szent Anna-utezai temetőbe, hol az István-malom munkásainak dalegylete énekelte gyászdal, melynek elhangzása után sirba helyezték a holttestet.

A gyáriparosok országos szövetsége nevében Chorin Ferencz elnök, azután a hazai összes kamarák intéztek részvét-

táviratot a ker. kamarához, melynek az elhunyt tudvalevőleg alelnöke volt. A családhoz is sok részvétávirat érkezett.

Ujabb merénylet özv. Kovács Józsefné ellen.

Frick Antal lövöldözése.

A nyáron nagy zavart és népesődületet idézett elő az a gyilkos merénylet, amelyet Frick Antal szabó özv. Kovács Józsefné, egy szabóüzlet tulajdonosnője ellen elkövetett. Degenfeldtérén levő üzletébe rentott be és ott kétszer rálőtt özv. Kovácsnéra. A lövések közül csak az egyik talált, az is csak a Kovácsné védőleg feltartott kezét érte. Frick Antal fogságba jutott, de az esküdtszéki tárgyaláson felmentették.

Szive, lelke háborgása azonban — úgy látszik — nem szűnt meg s tegnap este újabb merényletet követett el. Este hét óra után elment az özvegy Darabos-utezai lakására. Megjelenésével természetesen nagy izgalmat ébresztett. Ingerülten lépett fel, majd egy hatlövetű revolvért rántott elő, a mivel a házbelleket menekülésre kényszerítette. Futott előle mindenki. Frick Antal azonban utánuk lött. A ház népe, köztük özvegy Kovácsné is a szomszédokhoz menekült. Frick Antal pedig, látva a hirtelen támadt népesődületet, elmenekült.

Mester-utezán egy kis vendéglőbe menekült, de indulata ott sem hagyta békén. A revolvért újra előrántotta és elzavarta vele az összes vendégeket. A vendéglőből rendőri oltalomért telefonáltak, de mire a segítség megérkezett, Frick Antal újból eltűnt.

Egy órával később már a Csapó-utezán haladt, a hol kirántotta a revolvért és lött. A közelben lévő rendőr hozzáfutott, kiesavarta kezéből a fegyvert és a háborgó embert felkísérte a rendőrséghez. A bünygyi osztálytól rövid kihallgatás után elbocsátották Frick Antalt, merénylete ügyében azonban a mára becsitált tanuk kihallgatásával folytatják a vizsgálatot.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Kiss György, Kiss Albert lelkész fia, az ügyvédi vizsgát Budapesten kitünő sikerrel letette. Iródját Debreczenben nyitja meg.

* **A szegényügyi bizottság ülése.** A szegényügyi bizottság tegnap délután Oláh Károly kulturtanácsnok elnöklésével ülést tartott a városháza könyvtárszobájában, amelyen jelenvoltak K. Tóth Kálmán, Kiss Sándor szegényházi gondnok és Illéssy Gyula jegyző. Az ülés egyetlen tárgya a szegényházi gondnokának jelentése volt a szegényház múlt évi működéséről. A jelentést a bizottság egyhangulag tudomásul vette.

* **Az István-gőzmalom új igazgatója.** Alig hunyta le szeméit örök álmra Mayer Emil, az egész városban mindenütt megindultak a kombinációk az elhalt vezérigazgató utódjának személyére vonatkozólag. — Az igazgatóságra legsűrűbben emlegetett s legkomolyabb jelölt Zádor Lajos, a Kereskedő Társulat elnöke, a ki hosszabb ideig és több ízben helyettesítette az elhunytat s a kit tegnap megbízott az igazgatóság, hogy a gőzmalom első tisztségét ideiglenesen töltsse be. A részvényesek rövid időn

belül megválasztják az új vezérigazgatót.

* A két betegsegélyző pénztár. Megirtuk, hogy a kerületi és ipartestületi betegsegélyző-pénztárak között felmerült surlódást a főkapitány úgy oszlattá el, hogy szabadságot adott az iparosoknak a kerületi pénztárból az ipartestületébe leendő átiratkozásra. A városi tanács legutóbb tartott ülésén jóváhagyta ezt a főkapitányi végzést.

* Egy debreczeni bíró elfogása. A téglavető telepen nagy a baj. A példás rend és fegyelem, mely cigányjaink életét annyira jellemzi, most meglazult, felbomlott. Aminek egyszerű oka az, hogy ninesen közegük, aki igazságot szolgáltatna. Az öreg cigánybíró, Lakatos Imre ugyanis rossz fát tett a tűzre és néhány hétre fogházba került. A cigányok még nem választottak helyettes bíró.

* A rendőrfőkapitány felhívása. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány a következő felhívást bocsátott ki: Tapasztaltván az elmúlt nyár folyamán, hogy az olyan cséplőgép tulajdonosok, kik gazdasággal nem bírnak s cséplőgépüket kizárólag azon célból tartják, hogy azzal mások terményeit adandó részért kiesépeljék, legnagyobb mértékben nem szereztek, melyet pedig a törvény szerint tartoznak váltani, amennyiben a gőzeséplés a kereskedelemügyi miniszter 77024—VIII. A. számú rendelete szerint nyereségre alapított vállalkozásnak, illetve rendszeres a 1884. évi XVII. t.-ez. rendelkezései alá tartozó ipari foglalkozásnak tekintendő és így alkalmazottjaikra, gépészekre és fűtőkre nézve is úgy az ipartörvény, mint a betegsegélyző pénztár rendelkezései szigorúan kötelezik, hanem a legtöbb géptulajdonos sem gépészét, sem a fűtőt nem jelentette be az iparhatóságnál, a miből kifolyólag számtalan bejelentés történt hivatalomhoz a cséplés elmúltával munkabérek és betegsegélyző pénztári tagdíjak követelése iránt. Felhívom ezért a város területén lakó cséplőgép tulajdonosokat, azokat tudniillik, a kik a fentebb említett módon másoknak csépelnek, hogy úgy az ipartörvény értelmében az az iparbejelentés, mint az alkalmazottaknak az iparhatóságnál és betegsegélyző pénztárnál való kötelezettségüknek eleget tegyenek, mert ellenkező esetben ellenük először az 1884. évi XVII. t.-ez. 158. §-a, másodszer a betegsegélyző törvény 1891. évi XIV. t.-ez. 83. §-ában foglalt kihágás miatt fognak szigorúan büntettni. Debreczen, 1903. február 9. Boczkó Sámuel, rendőrfőkapitány.

* Tagjelölések az ipartestületen. Az ipartestületnél tegnap három szakosztály tartott előjárósági tagjelölő gyűlést. A hentesek előjárósági rendes tagul ismét Debreczeni Lajos, póttagul id. Nagy Lajort jelölték. A fazekasok és kályhások rendes tagjelöltje újra Katona József, a póttagságra ifj. Nagy Józsefet jelölték. A eszmadiai hatalmas szakosztálya ismét Kurucz Miklósnak kínálta fel a jelöltséget, míg a póttagságra Szabó József, eszmadia ipartársulati alelnököt jelölte.

* Magyar tánczok. Mint értesülünk, a főiskolai ifjuság körében ismét mozgalom indult azon célból, hogy a régi és újabb szép magyar tánczokat megtanulva, megismertessék és megkedveltessék azokat a közönséggel. Az akadémiai ifjuság felbátorítva azon szép

sikertől, melyet már a tavaly rendezett magyar táncztanfolyamnál, de különösen az Országos Ref. Tanáregyesületnek első közgyűlése alkalmával a színházban (1902. ápr. 2-án) rendezett fényes hangverseny és műkedvelői előadás keretében bemutatott daliás magyar tánczokkal elérték, e hó közepén újabb tanfolyamot szándékoznak szervezni Alföldy Károly, kiváló táncztanárunk vezetése alatt. A jog- és hittanhallgatók közül már sokan feliratkoztak a tanfolyamra, kik a napokban értekezletet tartanak közös megállapodás után el fognak menni több intelligens családdal, a bájos tánczosnők és igaz magyar érzelmű leánykák felkérésére. A tandíj a hetenként 2—3 órán pár hétig tartó tanfolyamra mindössze 6 korona lesz.

* Békéltetések. Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután rendes ülést tartott, Bereczky Lajos elnöke alatt. A bíróság harmincz ügyet intézett el.

* Adózók figyelmébe. Értesítettik Debreczen város közönsége, hogy a városi adóügyosztálynál (I. emelet 30-ik számú szoba) folyó hó 13-án és 14-én takarítás miatt a hivatal zárva lesz. *Városi adóügyosztály.*

* Vendégszereplő zsebmetesző. Zsebtolvajlások miatt nagyon jól ismerik Schwarcz Jakab nevét a rendőrségen, hol már nem egy ízben volt vele baj. A rendőrség végleg kitiltotta a város területéről, de ez úgy látszik nem akadályozta meg őt abban, hogy hébe-korba, úgy titokban, el ne látogasson az ő kedves városába, a jó Debreczenbe. A látogatások nem sokáig maradtak titokban, mert egy névtelen levél lerántotta róla a leplet. Dobos rendőrbiztos a névtelen levél nyomán tegnap megjelent Schwarcz Jakab Erzsébet-utca 5. szám alatt birtakásán s a veszedelmes férfit a rendőrséghez vitte honnan még a tegnapi nap folyamán illetőségi helyére tolonczolták.

* Bacsapóit tanyai ember. Egyes módon esalta ki Liptai István halápi lakostól egy ismeretlen asszony egyetlen libáját, melyet eladásra hozott Debreczenbe. A tanyai ember hitelt adott egyelőre egészen ismeretlen asszony szavának, a ki arra kérte, — hogy adja oda a libát, melyet gazdasszonyának akar megmutatni. Ha a liba megtetszik, hát majd visszajön és kifizeti az arát. Liptai beleegyezett, az ismeretlen asszony elvitte a libát, magában jókat nevetve a tanyai ember együgyűségén. Liptai hiába várta az asszony visszatértét, végre is egy libával szegényebben és egy tapasztalattal gazdagabban kénytelen volt hazatérni.

* Drága szomjuság. Szőlősi Albert szováti lakos is elkövette azt a hibát, hogy szekerét felügyelet nélkül hagyta s bement egy utszéli koresmába. Míg ő odabent száraz torkát öblögte, azalatt bundáját, melyet a lovára terített, egy esavargó elemelte.

* Egy hordó bor. Kállay Imre debreczeni gazdálkodóknak szőlőbirtoka van a sámsoni kertben. A pinczében volt elhelyezve Kállaynak feltékenyen őrzött kincse és büszkesége, egy nagy hordó finom, saját termelésű ó-bora. Tegnapra virradó éjjel mégis eltűnt a bor a pinczéből. A esendőri nyomozat Arva Istvánt gyanúsítja a lopás elkövetésével. A gyanu alapján Arvát feljelentették a kir. ügyészségnél.

* A krónikus gyomorkatarus gyógyítására nines kiválóbb orvosság a Kufeké-féle gyermektápnál, amely előbb tej nélkül, majd tejjel adva, a gyomor emésztését megerősíti és a veszedelmes mikroorganizmusok elbetegesedését megakadályozza s amellett könnyen elfogyasztja a gyomor. A Kufeké gyermekpépjével való táplálkozás a testet is a legnagyobb mértékben erősíti.

* Színházi és bálí legyezők Cresp, de Chine Chiffon Mouslin, Liberté gázszalag minden színben legolesőbban beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében.

* Polgári takarékos és segélyszövetkezet (Piacz-utca 83. sz. alatt), mely ez idén is 6 százalékos osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

TAVIRATOK.

Mozgósítás mindenfelé.

Budapest, február 11. A Balkán felszigeti mozgolódások általános mozgósítást eredményeznek. Londonból jelentik, hogy **a nagyobb újságok intézkedtek, hogy a jövő hótól kezdve harcztéri tudósítók legyenek a Balkánon.** Szófiából pedig azt jelentik, hogy **az idén besorozott ujonczokat haladéktalanul behívják,** a mult évben besorozottakat pedig 14 nappal előbb. Az idén **13 ezer ujoncz helyett 36 ezer kerül zászlók alá.**

Jön a muszka.

Pétervár, február 11. Az **őszes orosz tartalékos tiszték parancsot kaptak, hogy készenlétbe legyenek s mozgósítás esetén 24 óra alatt vonuljanak be.**

Soós bíró ügye.

Budapest, február 11. A budapesti királyi ügyészség a Soós-féle ügyben azt az indítványt tette, hogy **Schwarcz és Soós ellen zsarolás és megvesztegetés czimén indítsanak eljárást.** A vizsgálat vezetésével a vádtanács Sárkány vizsgálóbíró bízta meg.

Interpellációk a képviselőházban.

Budapest, február 11. A képviselőház ülésének vége régen volt olyan érdekes, mint amelyről fővárosi tudósítónk táviratban értesít. Lengyel Zoltán képviselő interpellálta meg a miniszterelnököt az az udvari bálon történetekről.

A király, szólott Lengyel Zoltán interpellációja, az udvari bálon nemetül beszélt a magyar urakkal. Meghívta Steinacker notárius pángermán igazgatót. A király megdicsérte a katonai javaslatok védelmezőit és ezzel beavatkozott a parlamenti párttűsákba!

Szék Kálmán pedig azt a kijelentést tette a folyosón, hogy feloszlatta a képviselőházat.

— Hát mondja meg a királynak — dörögte Lengyel — hogy nem félünk!

Az interpellációra Szék Kálmán azonnal válaszolt. A személyére vonatkozó dolgot — úgy mond — vicceznék veszi. Ahhoz pedig, hogy kit szólít meg

tartja az elnök tegnapi eljárását. Mindig tisztelettel meghajol az elnökség intézkedése előtt, de ez esetben erőszakosság történt, amelyvel a kisebbség jogait megrovidítették. Ezért bizalmatlanságot érez az alelnök iránt. Beöthy indítványát teszi a magáévá, hogy a miniszterelnök indítványa fölött holnap döntsenek.

Benedek János: Csatlakozik színtén Beöthy fejtegetéséhez és annak konstatacióját kéri, hogy miképpen esusztták be a gyorsiról feljegyzésekbe az elnöknek az ülés végén kimondott, de nem hallott határozatait.

Dániel Gábor alelnök kér most szót: Határozottan tiltakozik az ellen, hogy erőszakosságot követett el. Konstataciót kívánja azt, hogy úgy a napirend megállapítása, mint a szavazás eredménye enuncziátot, csak akkor kért szót Kubik Béla a házszabályokhoz. Különben is látta, hogy határozatképes volt a Ház.

Rakovszky István: Az elnöknek kötelessége örködni a Ház határozatképessége fölött.

Dániel Gábor: Helyes. De az a rendes gyakorlat, hogy az elnök áttekintve a Házat, így konstataciót magának a határozatképességet. Különben is nem volt köteles reagálni azokra a felkiáltásokra, hogy a Ház nem határozatképes.

Felkiáltások a baloldalon: Ohó! Tehát beismeri, hogy hallotta!

Dániel Gábor: ...miután már akkor a Ház határozata kimondatott. Még egyszer megállapítja, hogy nem erőszakoskodott s ha a nagy zajban nem hallotta, hogy valaki szót kért, arról nem tehet. A múltban sem tette s a jövőben sem fogja tenni, hogy erőszakoskodjék. (Helyeslés a jobboldalon.)

Kubik Béla: Visszautasítja Dániel Gábor azt a felfogását, hogy nem volt kötelessége a határozat keptelenség kimondását kéri közbeiktatásra reagálni. Mert igenis kötelessége lett volna reagálni rá.

Sorba beszélnek még **Dániel Gábor**, **Lengyel Zoltán** és **Gajary Géza**.

Apponyi elnök felszólal s kijelenti, hogy az elnöki rendelkezés nem lehet vitakozás tárgya, mert ez tisztán a bizalom kérdése.

A mindinkább elhuzódó vitában **Széli Kálmán** is felszólal. Nem fogadja el Beöthy felfogását. Az elnöki enuncziá-

föl. A leány arra kérte, hogy elvihesse az ablakpárkányon levő könyvet, amelyen Balsac könyvköt. A hölgy Hanski hercegnő volt, a ki később szerelmével tün-tette ki a költőt.

A mikor Tait érsek bemutatkozott a jövődöbéli feleségének, az éppen egy papusot himzett, a melyet a mézesheti alatt készült viselni; miss Read úgy látta először Franklin Benjaminget, a mint az a két hónaalatt egy-egy zsemlyével jött ki a péktől és nagy buzgón evett egy harmadik zsemlyét.

Miss Glynne-t a jövődöbéli urára egy közös barátjuk ebédjén tették figyelmessé.

Jól nézze meg ezt a fiatalembert, — sugta oda neki a szomszédja — mert ez valamikor Anglia miniszterelnöke lesz.

Miss Glynne nemsokára neje lett az illető férfinak, a kit Gladstone-nak neveztek s mint tudvalevő, az asztalnál ülő szomszéd nem tévedett.

ezio és a mi a Ház naplójában van. Ez a mérvadó! (Nagy lárma a baloldalon.) Ellenpróbát tegnap a naplószerint nem kért senki, tehát a tegnapi határozat jogerős.

Zajos kiáltások balról: De nem volt határozatképes a Ház! (Nagy zaj.)

Széli Kálmán: Ennek a megállapítását nem kérték érthetően, mert különben az elnök figyelmeztette volna.

A vita végén az elnök az elenzék kérésére zárt ülést rendel el.

A zárt ülés.

Apponyi Albert megnyitja a zárt ülést.

Pozsgay Miklós felhossa a szünet alatt történt incidenst, amikor **Andrássy T. gróf** megtámadta **Beöthy Akost**, a midőn hozzájárult a parlament nivójának leszállításához s ezt visszautasítja.

Benedek János elmondja a tegnapi ülés végén történeteket. Az elnöki kijelentés, amely a napirendet megállapította, úgy látszik, teljesen elveszett a zajban. Képviselőtársai neki azt mondták, hogy a napirend megállapítása meg nem történt. Az elnök ur kijelentette, hogy ez megtörtént és szülő nem kételkedik szavában. Maga az elnök ur is azt mondta, hogy a napló szerint, kérdés azonban, hogy a tények szerint is megtörtént-e a napirend megállapítása. Amikor az üléseket meghosszabbítják, akkor természetes, hogy a kisebbség rigorose jár el. Kéri Danielt, hogy nyilatkozzék és osztassa el a kételyt. A másik dolog az, amikor az ellenzék részéről felhangzott, hogy a Ház nem határozatképes. Ez nemcsak a napló szerint, de a tények szerint is megtörtént. Felolvassa a napló idevonatkozó részét. A Ház minden tagjának joga van már a kérdés feltételéhez szólni. Az elnöknek tehát a kérdés feltevésekor körül kell tekinteni, esendőt csinálni. Ennek még csak nyoma sincs a naplóban.

Az alelnök ur ugyanis azt mondta, hogy nem hallotta a kiáltásokat, de azt is mondta, hogy nem is tartozott volna figyelembe venni. Ez ellen tiltakozik. Ellenpróbát is kellett volna elrendelni. Az ellenzék el lett ütve attóla jogától, hogy a határozatképességet megállapította, ami olyan sérelem, amit feltétlenül reperálni kell. Éppen a házszabályok szigorú kezelése szempontjából nem lehet belenyugodni és napirendre térni felette. (Ugy van!)

Beöthy Ákos: T. Ház! (Zaj.) Helyesli, hogy zárt ülés kéretett, talán itt könnyebben kapacizálják egymást. A nyílt ülésben az elnök ur azt mondotta, hogy szóló indítványával szemben valami forog fenn. Szóló szolgálhat erre preczedenssel.

Várady Károly: Gyorsírók vannak itt.

Apponyi: Csak képviselőtársaink.

Beöthy: Ez 1886-ban történt, a közigazgatási törvény 53. §. tárgyalásánál gróf **Bánffy Géza** alelnök bezárta a vitát azon ürügy alatt, hogy szólásra nincs jelentkező. Szóló beszélni kezdett, de a szélsőbalról felhangzott, hogy a Ház már határozott. Erre maga **Tisza Kálmán** kelt föl és mondván, hogy panasz hangzott fel az iránt, hogy a vita bezárása nem korrektül történt. Kérte a Házat, tekintse úgy, mintha nem határozott volna.

Széli Kálmán miniszterelnök: A Beöthy precedense más természetű. Akkor csak elnöki enuncziáról volt szó. (Most is.) De most, mikor a Ház meghoz egy határozatot előtte való nap (Zaj.) zárt ülésben sem akarnak meghallgatni, se nyílt ülésben. (Halljuk.) A mikor a

Ház elnöke azt mondta, hogy nem hallotta és a mikor senki sem szólalt fel, (Nagy ellentmondás.) akkor nem lehet rossz néven venni a zajban az elnöktől, hogy bona fide kimondja a határozatot, mikor az senkit sem sért. Kéri a képviselőket, miután senki sem akarta a házszabályt sérteni, tessék belenyugodni és napirendre térni. (Helyeslés.)

Egyház és iskola.

A jogakadémiáról. A joghallgatók Tudományos Egyesületének eddigi elnöke ifj. **Rácz Lajos** eltávozott a főiskolából. A joghallgatók e hó folyamán töltik be az elnöki tisztséget, melyre **Csáthy Dezső** és **Kassay István III.** joghallgatók a jelöltek.

Protestáns estély. A kollegiumi Hittanszaki Önképző Társulat márczius hó elsején rendezti ötödik s ez évben utolsó protestáns estélyét. A multaknak fényes sikere egyfelől, másfelől a szereplők szellemi egyénisége az eddigieknél is nagyobb, hatalmasabb sikert biztosítanak már előre az estélynek. **Sáfrány Lajos** tanítónőképzési tanár fog első sorban felolvasást tartani, melyre menő tudományosságával bonczolgatván a modern kor hit- és erkölcsi ferde kinövéseit, szemben azzal a tiszta evangéliumi tanítással, a mely a Krisztus tanítása szerint megvilágított anyaszentegyházban megnyilatkozik. Ezután **Telek Ilonka** kisasszony emeli az estély szellemi színvonalát, a mai kor egyik legkiválóbb vallásos írójáról tartandó irodalmi tanulmányával. **Schmidt Mariska** és **Török Erzsike** kisasszonyok pedig nagyobb szabású énekszámokkal fogják változtatossá és vonzóvá tenni a műsort. Ezen kimagaslóbb pontok mellett az Önképző Társulat kiküldöttje fog szavalni s az elnök záróbeszéddel zárja be a protestáns estélyek ez évi sorozatát, miközben a főiskolai kántus és a **Dóczy-intézet** vegyes kara összhangzatos énekszámokkal szereznek nagy élvezetet a hallgató közönségnek. Tekintettel azonban a terem kicsiny voltára s a tulzsufoltságra, elhatározta az Önképző Társulat, hogy számozott ülőhelyekkel fogja rendezni az estélyt. — Mivel pedig ilyen ülőhelyek csak nagyon mérsékelt számban voltak kibocsáthatók, ezuton kéri fel az elnökség még a meghívók szétbocsátása előtt a nagy közönséget, kik a mult ünnepélyekre is kaptak meghívókat s erre eljönni óhajtanak, hogy mai naptól kezdve febr. 22-ig az Önképző Társulat elnökénél (**Harsányi Pál**, kollegium II. emelet 14.) akár személyes, akár levélben való megkeresés által helyeiket lefoglalni, illetőleg jegyeiket átvenni sziveskedjenek. Ülőhelyek ára 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A le nem foglalt jegyek február 22-től **Csáthy Ferencz** könyvkereskedő urnál a meghívók előmutatása mellett lesznek válthatók.

A főiskolák egységes leczkekönyve. Hirt adtunk már arról, hogy **Wlassics** miniszter a hazai egyetemek és főiskolák összes fakultásán egységes leczkekönyvet szándékozik behozni. A terv ezélszerűségét mindenki belátja, aki tudja, hogy mennyit kell késlekednie és átíratnia annak a főiskolai hallgatónak, aki másik akadémia kebelébe iktatja magát. A miniszter régebben fölkerlte véleményadásra a debreczeni főiskola tanárcarát is, mely a kormány újabb sürgetésére a napokban küldi fel véleményét az egységes indexre vonatkozólag.

VIDÉK.

A szász udvar regénye.

— Saját tudósítónktól. —

Bern, febr. 11.

Lujza trónörökösné ügyében a mai napon fordulat állott be, írják az idevaló lapok.

A kétségbeesett főhercegnő a férjétől kapott ama elutasítás után, hogy gyermekeit láthassa, nagy fájdalmában a pápához fordult. A pápához küldött táviratát Zehme és Lachenal ügyvédek fogalmazták meg és a távirat így szól:

„Szentséges atyám, bocsánatáért és támogatásáért esdek. Anyai szívem megreped, hogy beteg gyermekemtől, a ki talán azóta meg is halt, távol kell lennem és talán halálában sem láthatom. Nyujtsa ki szentséges atyám segítő jobbát bűnbánó és szerencsétlen leányának!”

A táviratot még az nap, tehát pénteken este adták fel Rómába, Vatikánba czimezve, a mikor az elutasító válasz érkezett meg.

A pápa másnap, szombaton délelőtt azonnal választ küldött a segítségért folyamodó szerencsétlen főhercegasszonynak, a kinek sorsa iránt részvételt viseltetett mindjárt kezdetben.

A válasz megnyugtató volt és oly jótékony hatást gyakorolt Lujza főhercegnőre, hogy annak a La Materie-be való belépését siettetette.

A választ Lachenal és Zehme titokban tartották az ujságírók előtt és talán a lapok egyáltalán nem tudtak volna meg semmit róla, ha a római táviratok be nem számolnak róla.

E táviratok szerint, a melyek a berni lapok rendes tudósítóitól jöttek, a pápa megígérte, hogy interveniál, sőt megkérleli a drezdai udvart, hogy engedje meg a szerencsétlen trónörökösnének gyermekei meglátogatását. — Úgyancsak ezek a táviratok arról is szólnak, hogy ez a kérélés már meg is történt. A pápa a drezdai udvarnál levő megbizottját utasította erre. Az eredmény feltétlenül kedvező lesz.

Drezda, febr. 11.

Megbizható forrásból arról értesülünk, hogy azon a tanácskozáson, a melyen a trónörökösné kérelmét tárgyalták, a trónörökös határozottan kérte, hogy nejjének engedjék meg gyermekei meglátogatása, de a család többi tagjai ellenezték és lebeszéltek óhajáról, azzal az indokolással, hogy az óhaja még korai.

Drezda, febr. 11.

Hírlik, hogy a február hó végére kitűzött válóper tárgyalást megint elfogják halasztani.

Genf, febr. 11.

Wölffling Lipót tegnap és tegnapelőtt meglátogatta Lujza főhercegnőt a gyógyintézetben és egy óra hosszat tartózkodott nála. A gyógyintézet előtt hírlapírók várták, hogy meginterviewolják, de Wölffling nem szólt semmit.

Itten napok óta az a hír van elterjedve, hogy Wölffling Lipót és Adamovics Vilma széjjel váltak. Lehet, hogy ennek a híresztelésnek az az alapja, hogy Adamovics Vilma pénteken Montreuxból Lausanneba utazott, de azóta visszatért.

Drezda, febr. 11.

Az udvarhoz közel álló egyén jelenté: Lujza trónörökösné elhatározásában, hogy gyógyintézetbe lép, a szász udvarnak semmi köze sem volt. — Sőt ellenkezőleg a főhercegnőnek ez a lépése, valamint a Gironnal történt szakítása a szász udvarnál a legnagyobb meglepetést keltette. Az udvar először a jelentéseknek nem is akart hinni.

Az igaz, hogy a szakítást a feltételek között első helyen állította fel, de nem hitte volna, hogy ez olyan hamar meujen végbe. Seydewitz kultuszminister mondta ezt tegnap egy hírlapírónak. A kultuszminister egyben megezáfolta azt az ostoba híresztelést, hogy Gironnak 200,000 frankot kínáltak, ha szakít a trónörökösnével. A szász udvar — ugymond Seydewitz — sohasem tárgyalt és soha eszeágában sem volt tárgyalni Gironnal. A trónörökösné valószínűleg megtudta, hogy micsoda galád jellemű ember ez a Giron s azért hagyta faképnél. Hogy a trónörökösné Zehme és Lachenal dr. jelenlétében mondta ki a választ, az annak tulajdonítható, hogy félt Giron befolyásától.

Páris, febr. 11.

Itt az a hír van elterjedve, hogy egy amerikai milliomos nagyobb összeget — állítólag félmillió dollárt — küldött a trónörökösnének.

Lipce, febr. 11.

Zehme dr. ideérkezése után azonnal felkereste Fleschig tanárt, a híres lipcei elme- és ideggyógyászt, a kivel a főhercegnő ügyében tárgyalt. Valószínű, hogy Fleschig meg fogja látogatni a főhercegnőt.

Tisza István gróf a szövetkezetekről. Tisza István gróf a biharmegyei gazdasági egylet megbízásából újabban Derecskén tartott gazdasági szabad előadást. A gróf hétfőn délelőtt 11 órakor a derecskei városháza nagytermében tartotta előadását nagy közönség jelenlétében. Tisza István gróf a szövetkezetek, különösen a piezulásbankok alapításának szükségét és hasznát fejtegette, rendkívül érdekes statisztikai adatokkal támogatva fejtegetéseit.

Kutba esett gyermek. Mező-Csáthról írják, hogy Sáska János ottani tanyai lakosnak 13 éves Juliska nevű leánya játszás közben a nyitott kutba esett. Mire a szerencsétlen kis leányt kihuzták, már halott volt.

MULATSÁGOK.

A oszmiadiák temetkezési egyesülete rendkívül jól sikerült táncmulatságot rendezett, a mely tegnap este a Korona vendéglő nagytermében folyt le. Megtelt a terem teljesen. Szép leányok és asszonyok tömege gyűlt ott össze s az első négyest száznál is több pár táncolt. A hangulat kitünő volt s a ma-

gyaros mulatságon jól szórakozott mindenki, szóval a rendezőség eredményt ért el. Anyagi és erkölcsi sikert aratott szépen sikerült mulatságával.

A Dalegylet kurucz-estélye. A debreczeni dalegylet márczius negyedikén tartja meg történelmi hangverseny-sorozatának második részét, mely főképp a kuruczkor daltermékeit öleli fel. A kurucz-estély előkészítésére s a közgyűlés idejének megállapítása tárgyában a dalegylet ma, esütörtökön délután öt órakor az ügyvédi kamara helyiségében választmányi ülést tart.

Kereskedők táncestélye. A szezon egyik fényesebb mulatságának ígérkezik az a táncestély, melyet a kereskedő ifjak rendeznek márczius 7-én. A rendező bizottság Kaszanyitzky Andor Erber Ernő elnöklete alatt ma este 8 $\frac{1}{2}$ órakor nagy előkészítő értekezletet tart a társulat helyiségében, hol a táncestély rendezésének több módzatait beszél meg. Az elnökség e helyen kéri a rendezőket a megjelenésre.

Azev. filléregylet thea-estélyére, mely e hó 22-én tartatik az „Arany Bika” dísztermében, a meghívók már szétküldtek. A rendezőség minden lehető elkövetett, hogy mindazoknak küldjön meghívót, kik arra igényt tarthatnak, de ha mégis megtörtént, hogy vagy tévedésből vagy feledékenységből valaki nem kapott, tisztelettel kérjük, hogy ebbeli óhaja teljesítése czéljából sziveskedjék az elnökséghez fordulni. A rendezőség, de különösen az egylet elnöksége és választmánya lázas tevékenységet fejt ki, hogy a thea-estélyt kellemessé, szórakoztatóvá és feledhetetlenné tegye. Az izletes vacsora mellé gondoskodva lesz, finom olesó borokról, vacsora után a kedves tánc következik, melyhez a vérpezsdítő zenét a Magyarai testvérek zenekara fogja szolgáltatni. Szóval oly kellemes estélynek nézünk elébe, melynek jó hírnevet méltán előlegezhetünk.

Kefegyári személyzet táncvizalma. A Stern József és testvére kefegyárának személyzete jótékony segélyalapja javára márczius 7-én, szombaton a Margit-fürdő villanynyal világított dísztermében Kiss Béla zenekara közreműködésével zártkörű táncvizalmat rendez. Belépőjegy személyenként 1 kor. 20 fillér. Családjegy 3 személyre 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

A Falk-kefegyár munkásainak táncvizalma. Falk Armin és Társa kefegyár munkás személyzete folyó évi február hó 28-án, szombaton saját segélyalapja javára a „Margit-fürdő” villanynyal világított dísztermében zónapostával egybekötött zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre kaphatók a rendezőség minden tagjánál és este a pénztárnál.

A hajduszoboszlói iparos dalkör február 15-én a „Pavillon” összes termeiben, saját pénztára javára zártkörű hangversenyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 40 fillér, családjegy 4 korona. A hangverseny kezdete 7 órakor. Műsor: 1. „Cserebogár” Dopplertől. Előadja a Dalkör. 2. „Kakasüllőn” monológ Gabányitól. Előadja Káldy János ur. 3. „Benigna” dal a „Balatoni regé”-ből előadja a vegyes kar. 4. A „Légy” monológ, Előadja Lázár Antal ur. 5. „Szenvedgő” északi tengerész dal. Előadja a Dalkör. 6. „Magyar dalok.” Előadja a Dalkör. Táncz virradtig.

SZÍNHÁZ.

Denise. Menszáros Margitnak, a Denise személyesítőjének tegnap este jelentős sikere volt. Azért fejezzük ki a siker mérlegét a *jelentős* szóval, mert ez a siker a művészet közvetlenségének, egy színpadért rajongó lélek nemes munkájának eredménye volt. A szívből jött és a szívekhez szólott Menszáros Margit minden szava s ezekben elmondott drámai monológot az ő harmadik felvonásbeli nagy jelenetével régen hallottunk. Szerepének egyetlen része sem vészett el, annak legkisebb részét is a művészet aranytól csillogó zamanezával vonta be. Olyan intenzív nyíltszíni taps még aligha hangzott el a Makó éve alatt színpadunkon, a milyenben Menszárosnak volt része. A mit azonban róla mondunk, nem mondhatjuk a szereplők egy részére. Klenovits fáradtan, színtelenül játszott. Pataky Béla semmit sem tudott produkálni. Sebestyén kellemetlenül predikált. Havasi Szidi erősen túlzott. A jobbakközé Jeszenszky és Farkas Béla sorozhatók. Jeszenszkynek tökéletesen tisztába volt szerepével, jól is játszott. Farkas, ha a lév nem ragadja el olyan tulságosan, értékes alakítást mutat be. A díszeteket így sem vonjuk meg tőle. A színlap azt jelezte, hogy Mártáht Csige honka játsza. Helyette azonban Hahnel Aranka jelent meg a színpadon. Valóban rosszul tette Makó Lajos, — hogy nem a szerint osztotta ki ezt a szerepet. Hahnel Aranka becses színpadi egyénisége ilyen szerepekben — a mint azt már számtalanszor megírtuk — nem érvényesülhet. A rendezés és díszlet kifogástalan, sőt fényes volt.

(s. b.)

Gyermek színház. Kandel Ferencz földbirtokos házában kedves multság volt tegnapelőtt. Apró gyermekek örvendeztettek meg nagy és díszes meghívott közönséget egy kis színelőadással. Bevezetésül Kandel Mariska francia szavaltával aratott tapsokat, azután a Csipkerózsika című tündérmesét játszották el az apróságok. Hat kis felvonáson keresztül arattak tetszést *Mandel* Bandi a király, *Mandel* Mariska a királyné, *Mandel* Sándor a gróf, *Kandel* Mariska a grófné, *Kandel* Laci a juhászbojtár, *Kandel* Imre a herezeg, *Kandel* Mariska Csipkerózsika, *Mandel* Terka a haragos, *Böske* a szelíd nő, *Kiss* Juliska pedig a vén boszorkány szerepében. Felvonások közt *Mandel* Bandi ügyes hegedűszólójával és *Mandel* Terka zongorakíséret mellett előadott énekével arattak sok tapsot. A kedves kis előadást táncvizsgálat zárta be.

UJDONSÁGOK.

A Csokonay-kör felolvasó ülése.

Debreczen, február 12.

A Csokonay-kör tegnap délután felolvasó ülést tartott a városháza nagy termében. A tegnap délutáni temetés, a mely csak nem összeesett a felolvasás órájával visszatartotta a Csokonai-kör szokott hallgatóságának jó részét, de így is szépen megtelt a nagy terem. Különösen hölgyek voltak jelen nagyszámúval és a tanuló ifjúság. A közönség soraiban ott volt *Puky* Gyula főispán, *Komlóssy* Arthur, *Oláh* Károly, *Király* Gyula, *K. Tóth* Kálmán, *Lestván* Adorján, *Jászi* Viktor dr. s közéletünk számos kiemelkedő alakja.

Kardos Samu dr. ügyvéd, Wesselényi Miklós báró életének e szorgalmas kutatója lépett először a felolvasó asztalhoz. Érdekes, mélyen járó esszét olvasott fel a nagy magyar ifjúságáról. Látszott a felolvasáson, hogy dr. Kardos Samu nagy szeretettel, még nagyobb lelkesedéssel foglalkozott ezzel a tárggyal s a magas piedesztálra állított fényes alakot szeretetének meleg sugárözönével vette körül. Kardos Samu nagy szolgálatot végez Wesselényi életének komoly és mélyreható tanulmányozásával s munkája akkor lesz teljes, ha kutatásainak eredményét könyvalakban adja ki, megírva Wesselényi Miklós tökéletes élet- és jellemrajzát. Felolvasását zajos tetszés jutalmazta.

A második felolvasó *Jánosi* Zoltán a fényes tehetségű költő lelkész volt. Az *aranyasztal* ezimel olvasott fel költői elbeszélést. A miletossi aranyasztal mítoszát dolgozta fel színes, poétikus sorokban s felolvasásával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. A szép költői elbeszélés nagyon megérdemli, hogy szélesebb körben is ismert legyen.

A felolvasások sorát *Rudnyánszky* Gyula hírlapíró zárta be, a ki a nőkről eszevegett verses formában igen ötletesen.

Mayer Emil temetése.

— febr. 11.

Debreczen közéletének egyik első férfiát, a hirtelen elhunyt Mayer Emilt tegnap délután kísérték utolsó útjára. Az az imponálás részvét, mely a temetésen megnyilatkozott, legigazabban bizonyította az elhalt férfiú nagy népszerűségét és tekintélyét.

A gyászháznál tegnap délelőtt valóságos bucsujárás volt. Előkelőségeink sorra kondoleáltak a gyászoló családnál. A testületek, közintézetek, melyekkel az elhunyt összeköttetésben állott, valamennyien képviseltették magukat, úgy a részvéltáogatásoknál, mint a temetésen. A koszorúkból egész virágos kertet lehetett volna összeállítani.

A temetési aktus a gyászház udvarán kezdődött. Fél négy órakor már zsúfolásig volt a telep hatalmas udvara díszes és előkelő közönséggel. A Péterfia-utczán pedig három órától kezdve vándorolt ki a tömeg. A bérkocsik s a kisasut is óriási közönséget vitt a gyászházhoz. Itt a Debreczeni dalárda fél négykor elénekelt a „Zord halál” kezdetű gyászéneket. Azután *K. Tóth* Kálmán lelkész mondott szivigható bucsuztatót. Végül a dalárda énekelt el a „Végso bucsu” kezdetű gyászdalt.

Ezután megindult a menet. Elöl az István-malom munkásainak önképző-egylete, fekete zászló alatt. Valamennyi munkás gyászfátyolt viselt a karján. Azután jött tizenkét testőr kíséretében a gyászkoesi s a koszorúkoesi. A koporsóra és koszorúkoesira ötven koszorút helyeztek: a család, a közintézetek és az elhunyt ismerősei. A halottas kocsit a gyászoló család tagjai, oldalt tengernyi közönség s azután a felszáznál többre menő kocsik hosszú sora kísérte ki a Szent Anna-utczai temetőbe, hol az István-malom munkásainak dalegylete énekelt gyászdalt, melynek elhangzása után sirba helyezték a holttestet.

A gyáriparosok országos szövetsége nevében *Chorin* Ferencz elnök, azután a hazai összes kamarák intéztek részvét-

táviratot a ker. kamarához, melynek az elhunyt tudvalevőleg alelnöke volt. A családhoz is sok részvétávirat érkezett.

Ujabb merénylet özv. Kovács Józsefné ellen.

Frick Antal lövöldözése.

A nyáron nagy zavart és népesödületet idézett elő az a gyilkos merénylet, amelyet *Frick* Antal szabó özv. *Kovács* Józsefné, egy szabóüzlet tulajdonosnője ellen elkövetett. Degenfeld-terén levő üzletébe rontott be és ott kétszer rálőtt özv. *Kovács*néra. A lövések közül csak az egyik talált, az is csak a *Kovács*né védőleg feltartott kezét érte. *Frick* Antal fogságba jutott, de az esküdtszéki tárgyaláson felmentették.

Szive, lelke háborgása azonban — úgy látszik — nem szünt meg s tegnap este ujabb merényletet követett el. Este hét óra után elment az özvegy *Darabos*-utczai lakására. Megjelenésével természetesen nagy izgalmat ébresztett. Ingerülten lépett fel, majd egy hatlövetű revolvért rántott elő, a mivel a házbelieket menekülésre kényszerítette. Futott előle mindenki. *Frick* Antal azonban utánuk lött. A ház népe, köztük özvegy *Kovács*né is a szomszédokhoz menekült, *Frick* Antal pedig, látva a hirtelen támadt népesödületet, elmenekült.

Mester-utczán egy kis vendéglőbe menekült, de indulata ott sem hagyta békén. A revolvért újra előrántotta és elzavarta vele az összes vendégeket. A vendéglőből rendőri oltalomért telefonáltak, de mire a segítség megérkezett, *Frick* Antal újból eltűnt.

Egy órával később már a Csapó-utczán haladt, a hol kirántotta a revolvért és lött. A közelben lévő rendőr hozzáfutott, kiesavarta kezéből a fegyvert és a háborgó embert felkísérte a rendőrséghez. A bűnügyi osztálytól rövid kihallgatás után elbocsátották *Frick* Antalt, merénylete ügyében azonban a mára bezzárt tanuk kihallgatásával folytatják a vizsgálatot.

* **Uj ügyvéd.** Dr. *Kiss* György, *Kiss* Albert lelkész fia, az ügyvédi vizsgát Budapesten kitűnő sikerrel letette. Irodáját Debreczenben nyitja meg.

* **A szegényügyi bizottság ülése.** A szegényügyi bizottság tegnap délután *Oláh* Károly kulturtanácsnok elnöklésével ülést tartott a városháza könyvtárszobájában, amelyen jelen voltak *K. Tóth* Kálmán, *Kiss* Sándor szegényházi gondnok és *Illéssy* Gyula jegyző. Az ülés egyetlen tárgya a szegényházi gondnokának jelentése volt a szegényház múlt évi működéséről. A jelentést a bizottság egyhangulag tudomásul vette.

* **Az István-gőzmalom új igazgatója.** Alig hunyta le szeméit örök álmra Mayer Emil, az egész városban mindenütt megindultak a kombinációk az elhalt vezérigazgató utódjának személyére vonatkozólag. — Az igazgatóságra legsűrűbben emlegetett s legkomolyabbjelölt Zádor Lajos, a Kereskedő Társulat elnöke, a ki hosszabb ideig és több ízben helyettesítette az elhunytat s a kit tegnap megbízott az igazgatóság, hogy a gőzmalom első tisztségét ideiglenesen töltsse be. A részvényesek rövid időn

belül megválasztják az új vezérigazgatót.

* **A két betegsegélyző pénztár.** Megírtuk, hogy a kerületi és ipartestületi betegsegélyző-pénztárak között felmerült surlódást a főkapitány úgy oszlatta el, hogy szabadságot adott az iparosoknak a kerületi pénztárból az ipartestületébe leendő átiratkozásra. A városi tanács legutóbb tartott ülésén jóváhagyta ezt a főkapitányi végzést.

* **Egy debreczeni bíró elfogása.** A téglavető telepen nagy a baj. A példás rend és fegyelem, mely cigányjaink életét annyira jellemzi, most meglazult, felbomlott. Aminek egyszerű oka az, hogy nincsen közejük, aki igazságot szolgáltatna. Az öreg cigánybíró, Lakatos Imre ugyanis rossz fát tett a tűzre és néhány hétre fogházba került. A cigányok még nem választottak helyettes bíró.

* **A rendőrfőkapitány felhívása.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány a következő felhívást bocsátott ki: Tapasztaltván az elmúlt nyár folyamán, hogy az olyan eséplőgépek tulajdonosok, kik gazdasággal nem bírnak s eséplőgépeket kizárólag azon célból tartják, hogy azzal mások terményeit adandó részért kicsépljék, legnagyobb részben nemcsak hogy eséplési iparigazolványt nem szereztek, melyet pedig a törvény szerint tartoznak váltani, amennyiben a gőzeséplés a kereskedelemügyi miniszter 77024—VIII. A. számú rendelete szerint nyereségre alapított vállalkozásnak, illetve rendszeres a 1884. évi XVII. t.-cz. rendelkezései alá tartozó ipari foglalkozásnak tekintendő és így alkalmazottjaikra, gépészekre és fűtőkre nézve is úgy az ipartörvény, mint a betegsegélyző pénztár rendelkezései szigorúan kötelezik, hanem a legtöbb géptulajdonos sem gépészét, sem a fűtőt nem jelentette be az iparhatóságnál, a miből kifolyólag számtalan bejelentés történt hivatalomhoz a cséplés elmúltával munkabérek és betegsegélyző pénztári tagdíjak követelése iránt. Felhívom ezért a város területén lakó eséplőgépek tulajdonosokat, azokat tudniillik, a kik a fentebb említett módon másoknak cséplenek, hogy úgy az ipartörvény értelmében az az iparbejelentés, mint az alkalmazottaknak az iparhatóságnál és betegsegélyző pénztárnál való kötelezettségüknek eleget tegyenek, mert ellenkező esetben ellenük először az 1884. évi XVII. t.-cz. 158. §-a, másodszer a betegsegélyző törvény 1891. évi XIV. t.-cz. 83. §-ában foglalt kihágás miatt fognak szigorúan büntettetni. Debreczen, 1903. február 9. Boczkó Sámuel, rendőrfőkapitány.

* **Tagjelölések az ipartestületen.** Az ipartestületnél tegnap három szakosztály tartott előjárósági tagjelölő gyűlést. A hentesek előjárósági rendes tagul ismét Debreczeni Lajos, póttagulid. Nagy Lajort jelölték. A fazekasok és kályhások rendes tagjelöltje újra Katona József, a póttagságra ifj. Nagy Józsefet jelölték. A eszmadiai hatalmas szakosztálya ismét Kurucz Miklósnak kínálta fel a jelöltséget, míg a póttagságra Szabó József, eszmadia ipartársulati alelnököt jelölte.

* **Magyar tánczok.** Mint értesülünk, a főiskolai ifjuság körében ismét mozgalom indult azon célból, hogy a régi és újabb szép magyar tánczokat megtanulva, megismertessék és megkedveltessék azokat a közönséggel. Az akadémiai ifjuság felbátorítva azon szép

sikertől, melyet már a tavaly rendezett magyar táncztanfolyamnál, de különösen az Országos Ref. Tanáregyesületnek első közgyűlése alkalmával a színházban (1902. ápr. 2-án) rendezett fényes hangverseny és műkedvelői előadás keretében bemutatott daliás magyar tánczokkal elértek, e hó közepén újabb tanfolyamot szándékoznak szervezni Alföldy Károly, kiváló táncztanárunk vezetése alatt. A jog- és hittanhallgatók közül már sokan feliratkoztak a tanfolyamra, kik a napokban értekezletet tartanak közös megállapodás után el fognak menni több intelligens családdhoz, a bájos tánczosnók és igaz magyar érzelmű leánykák felkérésére. A tandíj a hetenként 2—3 órán pár hétig tartó tanfolyamra mindössze 6 korona lesz.

* **Békéltetések.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután rendes ülést tartott, Bereczky Lajos elnökelete alatt. A bíróság harmincz ügyet intézett el.

* **Adózók figyelmébe.** Értesítettik Debreczen város közönsége, hogy a városi adóügyosztálynál (I. emelet 30-ik számú szoba) folyó hó 13-án és 14-én takarítás miatt a hivatal zárva lesz. *Városi adóügyosztály.*

* **Vendégszereplő zsebmetsző.** Zsebtolvajlások miatt nagyon jól ismerik Schwarcz Jakab nevét a rendőrségen, hol már nem egy ízben volt vele baj. A rendőrség végleg kitiltotta a város területéről, de ez úgy látszik nem akadályozta meg őt abban, hogy hébe-korba, úgy titokba, el ne látogasson az ő kedves városába, a jó Debreczenbe. A látogatások nem sokáig maradtak titokban, mert egy névtelen levél lerántotta róla a leplet. Dobos rendőrbiztos a névtelen levél nyomán tegnap megjelent Schwarcz Jakab Erzsébet-utca 5. szám alatt birtakásán s a veszedelmes férfit a rendőrséghez vitte honnan még a tegnapi nap folyamán illetőségi helyére tolonczolták.

* **Bacsapóit tanyai ember.** Egyes módon csalta ki Liptai István halápi lakostól egy ismeretlen asszony egyetlen libáját, melyet eladásra hozott Debreczenbe. A tanyai ember hitelt adott egyelőtte egészen ismeretlen asszony szavának, a ki arra kérte, — hogy adja oda a libát, melyet gazdasszonyának akar megmutatni. Ha a liba megtetszik, hát majd visszajön és kifizeti az arát. Liptai beleegyezett, az ismeretlen asszony elvitte a libát, magában jókat nevetve a tanyai ember együgyűségén. Liptai hiába várta az asszony visszatértét, végre is egy libával szegényebben és egy tapasztalattal gazdagabban kénytelen volt hazatérni.

* **Drága szomjuság.** Szőlősi Albert szováti lakos is elkövette azt a hibát, hogy szekerét felügyelet nélkül hagyta s bement egy utszéli koresmába. Míg ő odabent száraz torkát öblögte, azalatt bundáját, melyet a lovára terített, egy esavargó elemelte.

* **Egy hordó bor.** Kállay Imre debreczeni gazdálkodó szőlőbirtoka van a sámsoni kertben. A pinczében volt elhelyezve Kállaynak feltékenyen őrizett kincse és büszkesége, egy nagy hordó finom, saját termelésű ó-bora. Tegnapra virradó éjjel mégis eltűnt a bor a pinczéből. A esendőri nyomozat Arva Istvánt gyanúsítja a lopás elkövetésével. A gyanu alapján Arvát feljelentették a kir. ügyészségnél.

* **A krónikus gyomorkatarus** gyógyítására nincs kiválóbb orvosság a Kufeké-féle gyermektápnál, amely előbb tej nélkül, majd tejjel adva, a gyomor emésztését megerősíti és a veszedelmes mikroorganizmusok elbetegesedését megakadályozza s amellet könnyen elfogyasztja a gyomor. A Kufeké gyermekpépjével való táplálkozás a testet is a legnagyobb mértékben erősíti.

* **Színházi és báli legyezők** Cresp, de Chine Chiffon Mouslin, Liberti gázszalag minden színben legolesőbban beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében.

* **Polgári takarékos és segélyszövetkezet** (Piacz-utca 83. sz. alatt), mely ez idén is 6 százalék osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

TÁVIRATOK.

Mozgósítás mindenfelé.

Budapest, február 11. A Balkán félszigeti mozgolódások általános mozgósítást eredményeznek. Londonból jelentik, hogy **a nagyobb újságok intézkedtek, hogy a jövő hótól kezdve harcozói tudósítók legyenek a Balkánon.** Szófiából pedig azt jelentik, hogy **az idén besorozott ujonczokat haladéktalanul behívják,** a mult évben besorozottakat pedig 14 nappal előbb. Az idén **13 ezer ujoncz helyett 36 ezer kerül zászlók alá.**

Jön a muszka.

Pétervár, február 11. Az özszes orosz tartalékos tisztek parancsot kaptak, hogy **készenlétbe legyenek s mozgósítás esetén 24 óra alatt vonuljanak be.**

Soós bíró ügye.

Budapest, február 11. A budapesti királyi ügyészség a Soós-féle ügyben azt az indítványt tette, hogy **Schwarcz és Soós ellen zsarolás és megvesztegetés czimén indítsanak eljárást.** A vizsgálat vezetésével a vádtanács Sárkány vizsgálóbíró bízta meg.

Interpellációk a képviselőházban.

Budapest, február 11. A képviselőház ülésének vége régen volt olyan érdekes, mint amelyről fővárosi tudósítónk táviratban értesít. Lengyel Zoltán képviselő interpellálta meg a miniszterelnököt az az udvari bálon történetekről.

A király, szólott Lengyel Zoltán interpellációja, az udvari bálon németül beszélt a magyar urakkal. Meghívta Steinacker notárius pángermán igazgatót. A király megdicsérette a katonai javaslatok védelmezőit és ezzel beleavatkozott a parlamenti párttáskába!

Szell Kálmán pedig azt a kijelentést tette a folyosón, hogy feloszlattja a képviselőházat.

— Hát mondja meg a királynak — dörögte Lengyel — hogy nem félünk!

Az interpellációra Szell Kálmán azonnal válaszolt. A személyére vonatkozó dolgot — ugymond — vizeznek veszi. Ahhoz pedig, hogy kit szólít meg

a király s kit hiv vendégei közé, a parlamentnek semmi köze. — Steinacker meghívása a sablon szerint történt, de különben is nem volt jelen. Nem áll, hogy ő Felsége leszállt volna a pártatlanság magaslatáról. A miniszterelnök válaszáat a Ház tudomásul vette. Végül Molnár Józsiás interpellált a Székelyföldi tagosítás és arányosítás dolgában. Benedek János kéri, hogy másfél óras interpellációját holnap mondhassa el. A Ház ezt megengedte.

Az angol király betegsége.

London, február 11. A londoni előkelő lapok egyike írja vasárnap-i számában, hogy a király állapota annyira aggasztó már, hogy a sétakoecszást, a mit tényleg megtartott, csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta megtenni. A királynak régi baja teljes erővel kiújult és valószínű, hogy még e hónapban ismét súlyos operációra lesz szükség.

A szerb királyi pár Krusedolban.

Zimony, február 11. Délután egy-negyedtízkor Khuen-Héderváry bán és Klobus hadtestbarpnescnok kíséretükkel, továbbá Kriszties Nikola bécsi szerb követ, Kosovác polgármester, a hatóságok fejei és szolgálatban levő tiszték megjelentek a pályaudvaron, a hova a 61-ik gyalogezrednek egy disszázada is kivonult Badesky Péter százados vezetése alatt. Nemsokára azután berobogott a Belgrádból jövő magyar udvari különvonat. A vonaton volt Sándor király, Draga királyné, Nikolajevics alezredes, udvarnagy, Pavlovics Milován hadügyminiszter (a beteg Cincar-Markovics miniszterelnök képviselőjében, Petrovics Lázár főhadsegéd, Kumesics ezredes hadsegéd, dr. Petrovics a király titkára, Petronievics udvarhölgy, dr. Markovics Mihály udvari orvos és két szolgálattelvő hadsegéd. A mikor az udvari vonat a pályaudvarra berobogott, a katonai zenekar a szerb himnuszot játszotta. Mihelyt a király a szalonkoesi ajtajában megjelent, Khuen-Héderváry bán eléje lépett s a következő francia beszéddel üdvözölte:

„Fenkölt uralkodóm parancsára az a megtisztelő feladat jutván nekem, hogy felségteket az osztrák-magyar monarchia határán fogadjam, van szerezésem felségteket épp oly tiszteletteljesen, mint szívesen üdvözölni. Engedjék meg nekem, hogy azt az óhajt fejezzem ki, hogy felségteknak a magyar korona országai területén való tartózkodása legnagyobb megelégedésükre szolgáljon.”

Franciaország a török mozgósítás ellen.

Páris, február 11. A „Figaró” tegnapi száma írja: Tudvalevőleg a francia kormány elhatározta, hogy a macedon kérdéshez feltétlenül hozzászól. Beavattottak azt hiszik, hogy ez az elhatározás orosz befolyás következtében történt. A török mozgósítással is foglalkozott a kormány

és elhatározta, hogy a mozgósítás ellen tiltakozni fog.

A kolozsvári királlysértési per.

Kolozsvár, február 11. A kolozsvári esküdtszék ma tárgyalta Eber Jenőnek, a Kolozsvári Ujság munkatársának királlysértési sajtóperét, a ki az Ujságban cikket irt a Mátyás-szobor leleplezése után a királyról. A tárgyalás folyamán Eber Jenő kijelentette, hogy a királyt sérteni nem akarta. A közvádó Eber elítélését kérte, mert szerinte a király személyét a dologba bevonni nem lett volna szabad. Aztán Barabás Béla mondott nagyszabású védbeszédet. Nem mint pártember beszél, hanem az igazságot akarja keresni. A haza és király iránti szeretetben valamennyien megegyeznek. A cikkben nincs sértő tendenzia, másutt is tárgyalták a király elmaradását, ő is interpellálta a miniszterelnököt a király elmaradásának dolgában. Kérte védenéze felmentését. Az esküdtszék a védbeszéd után meghozta a verdiktet. Kimondta, hogy a cikkben királlysértés nincs. *A bíróság a verdikt alapján Eber Jenőt felmentette.*

Győrffy Gyula ismét fellép.

Budapest, február 11. Győrffy Gyula kijelentette, hogy ismét fellép kerületében. Nyilatkozatot tett közzé, amelyet Székely véreire intézett. Elmondja, hogy lemondott mandátumáról, mert adáz hajszát indítottak ellene. Most választói ítélete alá bocsátja ügyét. Ha újra megválasztják, mandátuma pajzs lesz a jövőben.

Leégett kórház.

Baku, február 11. Az itteni, angolok által épített és fentartott kórház, — valószínűleg gyújtogatás következtében — vasárnap leégett. Kilenéz beteg bennégett.

A szász trónörökösnét elválasztották.

Drezda, február 11. A szász trónörökösné válóperében a drezdai bíróság ma döntött. Az ítélet kimondja a válást. Az ítélet szövege ez: Házafelek alperes nőnek Giron nyelvtanítóval elkövetett házasságtöréseért elválasztatnak. Válasra alperes nő adott okot, az eljárási költségeket is ő tartozik fizetni.

Lausanne, február 11. Giron Brüsszelből jövet ma délbén ideérkezett Woelfling Lipóttal együtt, de azonnal tovább utazott.

A pestis.

London, február 11. Liverpoolba érkezett hírek szerint Mazatlanban (Mexiko) még folyton pusztít a pestis. — Az egész üzleti élet pang. Több mint 12.000 lakos elhagyta a várost. A boltok zárva vannak. December elseje óta egyetlen gőzhajó sem érkezett az ottani kikötőbe. A bányatársaságok által bányászott fémek elszállításra várnak. A bányák kénytelenek lesznek az üzemet beszüntetni. Naponként körülbelül husz haláleset fordul elő. A kórházban 200-nál több pestises beteget ápolnak. A járvány terjed.

Uj uniformis a francia hadseregben.

Páris, február 11. Mint megbízható helyről értesülünk, a kormány komolyan foglalkozik egy tervezettel, amely a tüzérség uniformisára vonatkozik. A jelenlegi tüzérségi uniformis sok tekintetben fogyatékos és e hibán akar főként segíteni a tervezet.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, febr. 11. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számokat sorsolták ki: 15,000 koronát nyert: 3286. 10,000 koronát nyert: 3190. 2000 koronát nyertek: 2687 31,231 83,817. 1000 koronát nyertek: 44,890 78,355 88,959. 500 koronát nyertek: 1115 3508 5898 12,417 16,557 17,547 19,747 20,664 27,152 28,106 33,024 3555 35,621 41,871 43,083 43,969 45,540 46,888 49,556 49,730 50,090 50,207 504,999 50,544 52,114 58,664 60,664 61,671 62,851 64,705 65,308 66,768 68,146 77,882 78,051 81,620 84,902 86,642 88,413 98,625 105,016 105,890 106,799.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 11. Készárúüzlet valamivel kellemesebb. Határidőüzlet változatlan tartós. Jegyeztetett: buza ápril 7.61—62, rozs ápr. 6.12—13, zab, ápr. 6.07—08, tengeri májusra 6.18—19, tengeri júliusra 6.20—21.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj törvényszéki jegyző. Az igazságügyminiszter Szuhányi Andor debreczeni törvényszéki aljegyzőt, a debreczeni törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

§ A bíróság köréből. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Perjéssy Mihály esikszeredai törvényszéki elnököt a pozsonyi, dr. Orkányi Ede szegedi ítélőtáblai elnöki titkárt és dr. Raskó István szabadkai törvényszéki bírót pedig a szegedi ítélőtáblához bírákká, dr. Bozóky Mátyás aradi törvényszéki jegyzőt a vignai, Szentpéteri Ferencz besztercei törvényszéki jegyzőt a nagybányai és Weisz Tivadar zentai járásbírói jegyzőt az újvidéki járásbíró-sághoz albirákká kinevezte.

HIREK.

Éjjeli posta.

Amerikai párbaj.

Grác, február 11.

Corminsban nagy feltűnést kelt Manterni Angelo kávéháztulajdonosnak öngyilkossága. Manternihez tegnap beállított egy ember e szavakkal:

— Figyelmeztetni jöttem!

Manterni felkelt az asztal mellől, bement a szomszédos szobába és agyonlőtte magát. Előbb azonban néhány sort irt egy papirostra. E sorok így szóltak:

— Ma van tiz esztendeje, hogy amerikai bárbajt vívtam. Meg kellett magam ölni. Isten veletek feleségem és gyermekeim. Gondoskodtam, hogy tisztességesen meg tudjatok élni halálom után is.

Az idegen ember az öngyilkosság után azonnal elönt annyira, hogy nyoma veszett. Elegánsan öltözött, fekete szakál-

las férfi volt és olaszul beszélt egészen folyékonyan.

A rendőrség meg van győződve arról, hogy ő volt ellenfele Manterninek, akinek sorsa óriási részvétet kelt. Annyit megállapítottak róla, hogy Triesztbe utazott.

A nyomozást folytatják.

× **Hajótörés.** (Éjjeli express tudósítás.) Newyorkból táviratozók: A Madiana gőzös, a mely szombaton száz emberrel a Karibi-szigetekre ment, másfél mérföldnyire céljától hajótörést szenvedett. Egy segítségére kiküldött gőzös csak egy mérföldnyire közeledhetett a hajóhoz. Ujabb táviratok szerint a Madiana utasait és legénységét partra szállították.

× **Egy történetíró halála.** (Éjjeli express tudósítás.) Münchenből táviratozók, hogy Cornelius Károly történetíró, egyetemi tanár és titkos tanácsos tegnap este meghalt. Eletrajzi adatai röviden a következők: Wücburgban 1819-ben született, 1856-tól a müncheni egyetemen működött, mint a történelem tanára. — Tagja volt a bajor akadémiának. 1871-ben az ó-katholikus mozgalomhoz csatlakozott.

× **Györffy Gyula lemondása.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap telt le a 8 nap, melyen belül Györffy Gyulának választania kellett a képviselői és a Leszámitoló Banknál elfoglalt jogtanácsosi állása között. Györffy Gyula az utóbbi állását tartja meg. A képviselőháznak ma bejelentette, hogy képviselői állásáról lemond.

A Józsefstadti kőkoporsó Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMŐD. —

— Folytatás. —

A toronyban egymásután kondultak meg a vészriadó hangok, az őrég is felriadt, trombitaharsogás, fegyveresörömpölés, szaladó léptek dobaja „tűz van”, „tűz van” kiáltozás tödült be a czellák ablakain s a foglyok álmosan futottak a vasrostélyokhoz, hogy megtudják mi történt.

A látvány megdöbbenetette őket. A szomszédos ház tetejéről vastag fekete és vérvörös csíkos füstgigyók esavarodtak az ég felé, egymásba fonódva és egymás fölé kapaszkodva. Sziszegő, szikraesőt ontó fejük egyetlen nagy tűzfelhővé gomolyogott, elfojtva a csillagokat és lobogó pernye-záporral borítva az eget. A tetőváz gerendái mint egy óriás csontjai ropogtak s a pokoli zugással szerteomló lángnyelvek izzó zsarátnokokat köpödték, a miket a szél hullámként repülő hátára kapva ezrével dobált a szomszédos házakra.

A vakító szép tüzesillárok megannyi karminvörös szárnyu lepkeként kergetőz-

tek a kavargó füstoszlopokban, aztán fáradtan hullottak le a Bruckenthal-házra, a melyek tetején katonák állottak, vizek lepedőket teregetve a zsindefedélre.

A rabok iszonyodva nézték ablakaikból a lángoknak ezt a sustorogva lejtett haláltáncot.

Érezolvasztó hőség kezdett terjengetni s a fölöttük álló katonák a tető másik felére kuszva, vizes csöbrökkel kezdték locsolgatni az ereszbe harapott lángokat.

A rabok czelláiba szemkápráztató világosság áradt s olyan bágyasztó hőség ömlött be, hogy az ajtóhoz futottak s azon dörömbölve ijedten kiáltoztak, hogy bocssássák ki őket e pokol tornáczából.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, esütörtökön február 12-én: negyedszor:

LOUTE.

Böközat 4 felvonásban. Irta: Pierre Veber.

SZEMÉLYEK:

Dupont	Pataki Béla
Castillon	Krémer J.
Francolin	Sebestyén G.
Baburon	Nagy Dezső
Bru	Szilágyi A.
Loute	Hahnel A.
Des Echanguettoné	Ebergényiné
Renée, leánya	Csige Ilonka
Bruné	Lászy Etel
Chevrelné	Than Györfi M.
Petitboisné	Csanádi Mari

Holnap, pénteken, február hó 13-án, bérlet

116 ik szám „B”

AZ AGGLEGÉNYEK.

Vigjáték 5 felvonásban.

Gerő József

vizvezeték, fürdőszoba,
closetek, mosdóasztal
stb. berendezési vállalata.
Debreczen, Hatvan-utca 18.

Szépség, szépítés, a jóízlés követelménye.

Matild krém, zsír és olajmentes, kitünő szer az arczbőr tisztítására, kitünő gömbölyítő és ránczfedő 1 tégl 1 korona.

Matild arczenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczsört, porzsenést biztosan eltávolít, kis tégl 1 korona, nagy tégl 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégl 4 korona.

Matild arczszépítő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild poudér, ásványi anyagoktól ment, ártalmatlan, 3 színben, dobozza 1 és 2 kor. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratoire cosmétique „Matilde” mintája alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejts-utca 23. szám.)

Budapesten: Töröknel. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerészében.

Selyem damasztok . . . 85 kr—11.80 frt Tört selyem . . . 60 krtól—11.35 frtig

Selyemruhák mintaszerint 9.90—43.25 frt Menyasszonyi selymek 60 „ —11.35 „

Fulard selymek . . . 60 krtól—3.70 frtig Bluz-selymek . . . 60 „ —11.35 „

méterenkint frankómentes és házhoz szállítva.

Minták ingyen és allandóan. Rendeléseknél Svájczba kettős levélbélyeg.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

Henneberg-selyem

egyedül valódi, ha dírek tölem hozatják, fekete, fehér és színes 60 krtól méterenként 1 frt 35 kr-ig, sima, átszött, csikozott, mintázott selymek, damasztok stb.

134
v. k. szám
1903

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 270/6—1903. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete részére Kocz Ákos és társai debreczeni lakosoktól 900 korona tőke, ennek 1900. évi január hó 1-ső napjától számítandó 7% kamatai és eddig összesen 113 korona 26 fillér perköltség erejéig 1902. évi augusztus hó 9-én bíróság lefoglalás 2738 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903. évi február hó 26-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és alperesek lakásán, Arany János-utca 28. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáran alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi január hó 28-án.

Oláh,
bírói kiküldött.

Üzlethelyiség változás.

Van szerencsém értesíteni, hogy

kályha- és vasbutor-raktáramat

Hatvan u. 2. sz. a. házamból Piacz utca 207. sz. városi bérházba (volt Mendelovits üzlethelyiség) a városi székházzal szemben helyeztem át. Új berendezés alá kerülő raktáramban nemesak porcellán, vas- és Meidinger rendszerű kályhákat, vasbutorokat, fürdőkádakat, jégzsekrényeket és fényezett árukat tartok fenn dus választékban, de felszerelem azt minden igényeket kielégítő konyhafelszerelésekkel, nickel és nickelirozott árukkal és vadászati cikkekkel. Lőporelárusításom is ezen helyiségben lesz. Eddig tanusított bizalmáért és pártfogásáért hálás köszönetemnek kifejezést adva s kérve azokat a jövőre is részemre fenntartani, vagyok kiváló tisztelettel

Tóth Gyula, vaskereskedő.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetlik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladás.

Czibabalan új edálos eladó, czim a kiadóban.

1 kiló szép alma 24 krajczár, Göcsey István fűszerüzletében Hunyady-utca 26.

Nyújtunk kezét a szerencsének. Már folyó évi február hó 10., 11. és 12-én lesz a nagy kedveltségnek örvendő osztálysorsjegyeknek húzása, felkértem t. vevőimet, miszerint az e húzásra szóló kedvezményes sorsjegyeiket mielőbb beváltani sziveskedjenek. Ely osztálysorsjegyek eredeti árban még kaphatók Katz Jakab irodája, Arany János-utca 9. szám. Ugyan e háznál a csomagszállítási iroda is létezik.

Világhírű Martell Cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár: Váray József kereskedésében, városi bérpalota.

Tölgyfa szőlőkaró kapható míg a készlet tart Hegedus Emil tűzifa raktárában nagyban és kicsinyben Miklós-utca 7. sz.

Érmetlőkki székelyhídi 1901-1902 ó és új legfinomabb fajborok 100 literen felül hordó számra kaphatók Tóth Sándor ál Hunyadi-u 26. sz.

Olesó bevásárlás olajba festett és lagos butorokból. Fűvészkert-utca 10. sz. kollégiummal szemben Dinnyés Gyula butorraktárában.

Boros Testvéreknél divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradék féláron.

Pemetetű cukorka (Borsy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsy cukrázdába és Józsa és Jóna urak üzletében.

Kifünő sámsoni kerti bor, nem savanyu 22 kr. literje Csapó-utca 39. sz.

Sestakeriben 3 nyilas szőlő eladó. Értekezhetni Egmalom-utca 8.

48 hold fekete homok föld közel a városhoz eladó. Értekezhetni Méliusz-tér 15. sz.

70 hektó lehuzott, tisztán kezelt sámsoni bor eladó. Méliusz-tér 15. sz.

Kereslet.

Úgyes fiu tanulól felvétetik Horovitz Zsigmond nyomdája és papirkereskedésében, Debreczen, Piacz-u. 66.

Egy jó forgalmu kovásműhelyhez kerékgyártó keresetetik. Czim a kiadóhatalban.

Gyermektelen házaspárt házasternek keresek. Jelentkezni lehet a pontá Péterfia-utca 2. szám alatt.

Ajánlat.

Magánosnő házvezetőnőnek ajánlkozik helyben vagy vidéken. Czim a kiadóban.

Friss töltésű paradí viz megérkezett Félégyházi János fűszerüzletében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Mester-utca 29. számú háznál egy utcza lakás istálló és kocsiszinnel együtt kiadó, ugyanott udvari lakás is van kiadó.

4 szobás száraz lakás mellékhelyisége kel május 1-re kiadó Darabos-utca 16. szám. A házban csupán a bérlő és a tulajdonos lakik.

Szalongarnitúrák behuzását, divánokat, ruganyos, löszörös, afrikos madracokat, kocsiüléseket jutányosan vállalok. Mun ámért jótalva. Jámber Zsigmond kárpitós, Csillag-utca 19. saját ház.

Vörösméri-utca 1. szám 5 szoba, konyha, fürdőszoba, jó ivóvíz és mellékhelyiségekkel együtt május 1-től kiadó. Értekezhetni Török Bálint-utca 1. sz.

Egy 5 szobából álló uri lakás májustól kiadó Péterfia-utca 18.

4 szobás utcza lakás kiadó Kandia-ut za 7., gáz, jóvíz, ciossett.

Egy kényelmes uri lakás, új házban, május 1-re kiadó Zápolya-utca 13.

Szépén burorozott szoba előszobával kiadó Piacz-ut za 41. emelet hátul.

Négyszobás lakás azonnal. Kétszobás májusra kiadó Csokonai-utca 13. Ugyanott homokkerti bor eladó.

Harisnya fejelés jutányos áron elfogadtatik a nagytemplommal szemben lévő sík szoru üzletben.

Kiadó vagy eladó a Széchényi-utca végén. Postakert vásártér mellett egy 4078 négyszögöl föld, lakóépület el, kamara és szinnel, harmadrész szőlővel. Faraktár vagy más czélra is alkalmas. Értekezhetni „István“-malom telep Demetrovits.

Borseprő sajtólasra. Van szerencsém tudatni a tisztelt bortulajdonos urakat, hogy a sajtólasat megkezdtém, borseprőt veszek is. Pinczém a Zenede alatt Csapó- és Vár-utca sarok. Tisztelettel Bónó Károly.

Katonakeztyük tisztítását javitással együtt párját 8 krért, glase-keztyük tisztítását jutá vos árért vállalom. Péterfia-utca 37.

Szépség, szépítés, a jóízlés követelménye!

Férjhez menni óhajtó hölgyek

a Matild arczkenőcs, Matild krém, Matild arczszépítő szappan és poudert használják, mely ártalmatlan szerek, minden bőr tisztátalanságot megszüntetnek, biztosabban elérik czélukat és pénzüket nem dobják ki ok nélkül, mert ha e szerek bármelyike nem használ, a szer arát minden esürés esavarás nélkül visszadják a czim: **MUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.) Budapesten Törökneél. Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszerárában.

343. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatekra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedély nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 4 85 kilogr.
		kor. fil.	kor. fl.	
A	Asztali dara nagyszemű	27	80	—
B	„ „ aprószemű	26	80	—
0	Királyliszt	26	80	—
1	Lángliszt kivonat	26	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	40	—
3	Zsemlyeliszt	24	40	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	24	—	—
5	Közép kenyérliszt	23	40	—
6	Kenyérliszt	22	80	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal	21	40	—
8	„ „ II.	20	—	—
9	Takarmányliszt	11	—	—
11	Finom korpa zsákkal	8	60	—
11	„ „ zsáknélkül	8	20	—
12	Durva korpa zsákkal	8	60	—
12	„ „ zsák nélkül	8	20	—
	Csirke buza zsák nélkül	8	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1903. február 11.

A gazdaközönség szives figyelmébe

Szándékunkban lévén a terméstermelést a lehetőséghez képest előmozdítani, hajlandóknak nyilatkozunk ezennel azon földbirtokosoknak, kik nagyobb területű földet lennaggal óhajtanak bevetni, a szükséges vetőmagot legkifűzőbb minőségben rendelkezésre bocsátani és esetleg a jövő termésvételeire nézve velük megfelelő megállapodást létesíteni.

Megkereséseket sziveskedjenek debreczeni képviselőnkhez:

Holländer Adolf és Fia
urakhoz czimezve
Debreczen, Piacz-utca 28. szám

Kohn Adolf és Társa

győrszigeti olajgyár.

Az új

Csipke függönyök!

Csipke Storok!

Szövet- és Plüs függönyök!

Agy- és asztalterítők!

Butor szövetek!

Divántakarók!

Futó- és pamlagszőnyegek

megérkeztek

Bosznay J. és Társa

uj-szőnyegházában

Debreczen, Kossuth utca 11.

Legegészségesebb viselet.

Fűzők pótlója Platinum Anti Corset.

Az összes pálcák elvárolhatók s a fűző mosható.

Egyedül kapható:

Bartha Kálmán áruházában
Debreczen, Városház épület.
Minden ataknak előnyös.

Teljes csapellam, elegáns testalkat mellett.